

TYDZIEŃ MODLITW
O JEDNOŚĆ CHRZEŚCIJAN

18-25 STYCZNIA 2011

*Trwali oni w nauce Apostołów i we wspólnocie,
w łamaniu chleba i w modlitwach*

(Dz 2, 42)

Warszawa 2010

© Copyright by
Rada ds. Ekumenizmu
Konferencji Episkopatu Polski
i
Polska Rada Ekumeniczna

ISSN 0208-9424

Redakcja tekstu:
bp Andrzej Czaja
bp Krzysztof Nitkiewicz
bp Edward Puślecki
bp Zdzisław Tranda
ks. Ireneusz Lukas
ks. Henryk Paprocki
ks. Sławomir Pawłowski SAC

Przygotowanie do druku:
ks. Sławomir Pawłowski SAC

Część I

WPROWADZENIE

1. Uwagi Redakcji przygotowującej polski materiał do korzystania w czasie Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan w 2009 roku

Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan, zaproponowany w 1908 r. przez ks. Paula Wattsona, jest obchodzony między dniem niegdyś wspominającym św. Piotra (18 stycznia) a dniem upamiętniającym św. Pawła (25 stycznia). Tydzień, który przypada w jedenastym roku Trzeciego Tysiąclecia, ma hasło: *Trwali oni w nauce Apostołów i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwach* (Dz 2,42). Zostało ono zaproponowane i opracowane wraz z innymi materiałami pomocniczymi przez ekumeniczną grupę chrześcijan z Jerozolimy. W jej skład weszli duchowni i świeccy przedstawiciele różnych wyznań (więcej na temat sytuacji ekumenicznej w Jerozolimie znajduje się w końcowej części broszury). Ostateczna forma materiałów została wypracowana na spotkaniu przedstawicieli Komisji „Wiara i Ustrój” Światowej Rady Kościołów oraz Papieskiej Rady ds. Popierania Jedności Chrześcijan. Spotkanie to odbyło się w klasztorze świętego Krzysztofa w miejscowości Saydnaya, w Syrii.

1. Polska adaptacja materiału pomocniczego dokonana została wspólnie przez: Radę ds. Ekumenizmu Konferencji Episkopatu Polski (KEP)

Kościół Rzymskokatolickiego oraz Polską Radę Ekumeniczną (PRE). Redakcji zeszytu na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan przewodniczyli: ze strony Kościoła Rzymskokatolickiego – bp dr Krzysztof Nitkiewicz i bp dr hab. Andrzej Czaja, ze strony Polskiej Rady Ekumenicznej – bp dr Edward Puślecki (Kościół Ewangelicko-Metodystyczny w RP). Ponadto w skład Komisji weszli: bp Zdzisław Tranda (Kościół Ewangelicko-Reformowany w RP), ks. mgr Ireneusz Lukas (Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP), ks. dr Henryk Paprocki (Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny) oraz ks. dr Sławomir Pawłowski SAC (Kościół Rzymskokatolicki).

2. Po raz czternasty w historii polskiego ekumenizmu publikowana jest wspólna broszura na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan. Teksty ze Starego Testamentu pochodzą z przekładu Biblii Tysiąclecia. Teksty nowotestamentowe oraz Psalmi pochodzą z ekumenicznego przekładu zaakceptowanego przez 11 Kościołów w Polsce, a wydanego przez Towarzystwo Biblijne w Polsce. Rozważania biblijne (homilie) opracowane zostały przez przedstawicieli Kościołów zrzeszonych w Polskiej Radzie Ekumenicznej. Przetłumaczono także komentarze biblijne na poszczególne dni, zawarte w materiałach Komisji „Wiara i Ustrój” Światowej Rady Kościołów oraz Papieskiej Rady ds. Popierania Jedności Chrześcijan.
3. Na nabożeństwach centralnych w diecezjach Kościoła Rzymskokatolickiego, na które zapraszani są duchowni i świeccy z bratnich Kościołów chrześcijańskich, zalecane jest organizowanie nabożeństwa słowa Bożego. Jeżeli jednak raczej duszpasterskie podpowiadają, że ze względu na większy udział wiernych, wskazane jest umieszczenie modlitw o jedność Kościoła w ramach Mszy św., skorzystać należy z Mszału Rzymskiego, wzbogacając celebrację o teksty ekumeniczne. W czytaniach należy posłużyć się tekstami z tegorocznego zeszytu Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan. To samo dotyczy modlitwy powszechnej wiernych; można skorzystać z zamieszczonych w zeszycie wzorów lub samodzielnie ułożyć wezwania. Szczególne znaczenie ma niedziela przypadająca

- w Tygodniu Modlitw, która powinna zawierać homilię/kazanie oraz modlitwy o jedność chrześcijan.
4. Zwyczajem przyjętym w Polsce na nabożeństwach ekumenicznych stosowana jest gościnna wymiana kaznodziei: na nabożeństwach katolickich słowo Boże głosi zaproszony duchowny z innego Kościoła chrześcijańskiego; księża katolicy natomiast winni posługiwać słowem Bożym w świątyniach i kaplicach bratnich Kościołów. Jeżeli kazanie wygłasza przedstawiciel jednego nurtu chrześcijaństwa, pozdrowienie do zgromadzonych przekazać mogą przedstawiciele innych tradycji.
 5. Na nabożeństwa Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan należy zapraszać duchownych i wiernych bratnich Kościołów chrześcijańskich, a także zachęcać wiernych własnego Kościoła do udziału w nabożeństwach w świątyniach i kaplicach Kościołów innych tradycji. Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan przypada w dniach od 18 do 25 stycznia, jednakże dążenie do jedności chrześcijan nie ogranicza się do tego jednego tygodnia w roku. Od dawna uznanym czasem modlitwy o jedność są święta Pięćdziesiątnicy oraz różne dni świąt religijnych czy narodowych. Teksty z Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan mogą służyć pomocą przez cały rok przy organizowaniu takich nabożeństw. Mogą też być wykorzystywane w innej stosownej porze roku podczas ekumenicznych spotkań, godzin biblijnych, w pracy duszpasterskiej wśród młodzieży, studentów, dorosłych.
 6. Ponieważ broszura ta trafi do parafii rzymskokatolickich oraz do parafii innych wyznań, a także do Polonii, o której pamiętamy i której z chęcią udostępniamy nasze materiały, podajemy zwięzłą informację o Polskiej Radzie Ekumenicznej (PRE). Swymi korzeniami sięga ona czasów II wojny światowej. Formalnie zarejestrowana została w 1946 r., tj. jeszcze przed oficjalnym powstaniem Światowej Rady Kościołów. W jej skład wchodzi aktualnie następujące Kościoły:
 - Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny
 - Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP
 - Kościół Ewangelicko-Reformowany w RP

- Kościół Ewangelicko-Methodystyczny w RP
- Kościół Polskokatolicki w RP
- Kościół Starokatolicki Mariawitów w RP
- Kościół Chrześcijan Baptystów w RP

Chrześcijańska Akademia Teologiczna i Towarzystwo Biblijne w Polsce mają status członków stowarzyszonych.

Polska Rada Ekumeniczna pielęgnuje tradycje ekumeniczne, nawiązując do nurtu polskiej myśli religijnej, który opowiada się za wolnością, równouprawnieniem i poszanowaniem wyznań. Troszczy się o umocnienie atmosfery duchowej, sprzyjającej jedności chrześcijan, w myśl arcykapłańskiej modlitwy Pana Kościoła, *aby wszyscy byli jedno* (J 17,21). Czyni to w nawiązaniu do zasad i w zgodzie z wytycznymi światowego ruchu ekumenicznego. Cel Polskiej Rady Ekumenicznej został określony w jej statucie następującymi słowami: *duchowe zbliżenie i pielęgnowanie braterskich stosunków między Kościołami*.

7. Redakcja tegorocznego zeszytu Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan życzy wszystkim Kościołom licznego udziału duchownych i wiernych w nabożeństwach, a także żarliwej modlitwy kierowanej przez Ducha Świętego do Boga Ojca oraz zbratania serc uczestników ekumenicznych modłów z różnych Kościołów chrześcijańskich, by lud Boży zgromadzony w kościołach i kaplicach mógł przeżywać głębokie doświadczenie Bożej obecności. Jesteśmy przekonani o tym, że rozpoczęte trzecie tysiąclecie chrześcijaństwa stworzy możliwości przewyciężenia podziałów, by Ewangelia mogła być jeszcze skuteczniej zwiastowana i urzeczywistniana w życiu jednostek i całego Kościoła w naszym kraju.

Polska Rada Ekumeniczna

bp Edward Puślecki
bp Zdzisław Tranda
ks. Henryk Paprocki
ks. Ireneusz Lukas

Kościół Rzymskokatolicki

bp Krzysztof Nitkiewicz
bp Andrzej Czaja
ks. Sławomir Pawłowski

2. Wprowadzenie do tematu Tygodnia na rok 2011

*Trwali oni w nauce Apostołów i we wspólnocie,
w łamaniu chleba i w modlitwach
(Dz 2, 42)*

Kościół w Jerozolimie wczoraj, dziś i jutro

Dwa tysiące lat temu pierwsi uczniowie Chrystusa zgromadzeni w Jerozolimie doświadczyli zesłania Ducha Świętego w dniu Pięćdziesiątnicy i zostali połączeni w jedno jako ciało Chrystusa. W tym wydarzeniu chrześcijanie wszystkich miejsc i czasów postrzegają swój początek jako wspólnoty wiernych, powołanych, by razem głosić Jezusa Chrystusa jako Pana i Zbawiciela. I chociaż ten najwcześniejszy Kościół Jerozolimy doświadczał trudności – zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych – jego członkowie trwali wiernie we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwach.

Los współczesnego Kościoła w Jerozolimie jest odbiciem sytuacji pierwszych chrześcijan w Świętym Mieście. Aktualna wspólnota doświadcza wielu radości i smutków charakterystycznych dla pierwotnego Kościoła: niesprawiedliwości i nierówności oraz podziałów, ale również wiernej wytrwałości i świadomości silnej jedności między chrześcijanami.

Kościół Jerozolimy ukazują nam, co to znaczy dzisiaj zmagać się o jedność – nawet wśród wielkich trudności. Pokazują, że powołanie do jedności może znaczyć więcej niż puste słowa, że naprawdę może wskazywać drogę do przyszłości i pomagać w budowaniu niebieskiej Jerozolimy. Do urzeczywistnienia tej wizji potrzebne jest realistyczne

spojrzenie na nas samych, albowiem ponosimy odpowiedzialność za podziały; są one skutkiem naszych działań. Musimy więc w naszej modlitwie prosić Boga, by zmieniał nas tak, abyśmy mogli aktywnie pracować dla jedności. Jesteśmy wystarczająco gotowi, by modlić się o jedność, ale modlitwa nie może zastąpić działania – musi mu towarzyszyć.

Wezwanie do jedności przychodzi w tym roku do Kościołów na całym świecie z Jerozolimy – od Kościoła-Matki. Świadomy własnych podziałów i potrzeby, by czynić więcej dla jedności Ciała Chrystusa, Kościół w Jerozolimie wzywa wszystkich chrześcijan, by ponownie odkryli wartości, które scalały pierwotną chrześcijańską wspólnotę w Jerozolimie – naukę apostołów, łamanie chleba i modlitwę.

Chrześcijanie Jerozolimy wzywają swych Braci i Siostry, by uczynili ten Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan okazją do odnowienia swojego zaangażowania w pracy na rzecz prawdziwego ekumenizmu, mającego swe korzenie w doświadczeniu pierwotnego Kościoła.

Cztery elementy jedności

Materiały Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan w 2011 r. zostały przygotowane przez chrześcijan w Jerozolimie, którzy – jako temat wiodący – wybrali fragment z Dziejów Apostolskich: *Trwali oni w nauce Apostołów i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwach* (Dz 2,42). Jest on wezwaniem do szukania inspiracji i odnowy, a także do powrotu do podstaw wiary pierwotnego Kościoła w Jerozolimie. Jest wreszcie wezwaniem do przypomnienia sobie czasu, kiedy Kościół był niepodzielony.

W ramach tego tematu zostały przedstawione cztery elementy stanowiące znaki pierwszej chrześcijańskiej wspólnoty, które są istotne również dla wspólnoty chrześcijańskiej dzisiaj – we wszystkich jej przejawach i miejscach.

Po pierwsze, słowo Boże zostało przekazane przez apostołów. Po drugie, wspólnota (*koinonia*) była ważnym znakiem pierwszych

wyznawców Chrystusa. Trzecim znakiem pierwotnego Kościoła było świętowanie Eucharystii (łamanie chleba) – na pamiątkę Nowego Przymierza, które Jezus ustanowił przez swoją mękę, śmierć i zmartwychwstanie. Czwartym aspektem – to wezwanie do nieustającej modlitwy. Te cztery elementy są filarami życia Kościoła i jego jedności.

Chrześcijańska Wspólnota w Ziemi Świętej chciałaby nadać tym elementom szczególną wagę i zanosić do Boga modlitwy o jedność i żywotność Kościoła na całym świecie. Chrześcijanie Jerozolimy zapraszają Siostry i Braci z całego świata, by swą modlitwą dołączyli do nich w zmaganiu o sprawiedliwość, pokój i pomyślność dla wszystkich ludzi tej ziemi.

Tematy ośmiu dni

Tematy ośmiu dni wspólnej modlitwy stanowią swego rodzaju podróż wiary:

- Dzień 1: *Kościół w Jerozolimie*
- Dzień 2: *Wiele członków w jednym Ciele*
- Dzień 3: *Jednoczy nas trwanie w nauce Apostołów*
- Dzień 4: *Dzielenie się jako wyraz naszej jedności*
- Dzień 5: *Łamać chleb w nadziei*
- Dzień 6: *Umocnieni do działania przez modlitwę*
- Dzień 7: *żyć wiarą w zmartwychwstanie*
- Dzień 8: *Wezwani do służby pojednania*

Od swoich początków w Wieczerniku wspólnota wczesnochrześcijańska doświadcza łaski Ducha Świętego, która umożliwia wzrastanie w wierze i jedności, w modlitwie i w działaniu. Dzięki temu staje się ona naprawdę wspólnotą zmartwychwstania – zjednoczoną z Chrystusem w Jego zwycięstwie nad wszystkim, co nas dzieli między sobą i oddziela od Niego. Kościół w Jerozolimie, wzywając do pojednania nie tylko nasze Kościoły, ale też wszystkich ludzi, stał się latarnią morską

nadziei, przedsmakiem niebieskiego Jeruzalem. Tą podróżą kieruje Duch Święty, który doprowadził pierwszych chrześcijan do poznania prawdy o Jezusie Chrystusie i napełniał pierwotny Kościół znakami i cudami, ku zdumieniu i refleksji tych, którzy je widzieli.

Chrześcijanie Jerozolimy gromadzili się z oddaniem, by słuchać słowa Bożego obecnego w nauczaniu apostołów, by budować wspólnotę i świętować wiarę przez sakrament i modlitwę. Również dziś napełniona mocą i nadzieją zmartwychwstania wspólnota chrześcijańska świętuje Jezusowe zwycięstwo nad grzechem i śmiercią, a także ma odwagę oraz wizję bycia narzędziem pojednania, inspirowując i zachęcając wszystkich ludzi do pokonywania podziałów oraz wszelkich przejawów niesprawiedliwości.

Dzień 1. przypomina przeszłość Kościoła-Matki w Jerozolimie, wskazując zarazem jego trwanie w Kościele dzisiejszych czasów na całym świecie i we wszystkich jego przejawach. Przypomina nam o odwadze pierwotnego Kościoła, śmiało składającego świadectwo prawdy, jak również o potrzebie naszych wysiłków w celu zbudowania sprawiedliwości w Jerozolimie i na całym świecie.

Dzień 2. przypomina, że tak jak pierwsza wspólnota, połączona przez zesłanie Ducha Świętego, skupiała ludzi różnego pochodzenia, również dzisiaj Kościół w Jerozolimie reprezentuje bogatą różnorodność chrześcijańskich tradycji. Nasze wyzwanie na dziś to osiągnięcie jeszcze większej widzialnej jedności, z pokornym zaakceptowaniem odmienności w naszych tradycjach.

Dzień 3. przynosi spojrzenie na pierwszy istotny element jedności – słowo Boże poznawane przez nauczanie apostołów. Kościół w Jerozolimie przypomina nam, że bez względu na podziały między nami, apostoelskie nauczanie przynagla nas do tego, by poświęcić siebie w miłości do innych i w wierności Kościołowi, który jest jednym ciałem.

Dzień 4. kładzie nacisk na dzielenie się – jako kolejny wyraz jedności. Ponieważ pierwsi chrześcijanie mieli wszystko wspólne, więc Kościół jerozolimski wzywa wszystkie Siostry i Braci, by dzielić wszelkie dobra z radosnym i hojnym sercem, by nikt nie pozostał w potrzebie.

Dzień 5. wyraża trzeci element jedności – łamanie chleba – który łączy nas w nadziei. Nasza jedność wychodzi poza Komunię Świętą; ona musi zawierać właściwe nastawienie do etycznego życia, człowieka i wspólnoty jako całości. Jednak Kościół Jerozolimy przynagla chrześcijan, by połączyli się w owym łamaniu chleba już dzisiaj, ponieważ podzielony Kościół nie może z wystarczającym autorytetem i mocą wypowiadać się w sprawach pokoju i sprawiedliwości.

Dzień 6. przedstawia czwarty znak jedności – wraz z Kościołem Jerozolimy otrzymujemy siłę płynącą z modlitwy. Szczególnie Modlitwa Pańska wzywa wszystkich w Jerozolimie i na całym świecie, słabych i potężnych, by pracować razem na rzecz sprawiedliwości, pokoju i jedności, przybliżając nadejście królestwa Bożego.

Dzień 7. prowadzi nas poza cztery dotychczas przypomniane elementy jedności, ponieważ Kościół Jerozolimy radośnie ogłasza zmartwychwstanie nawet wówczas, kiedy musi znosić ból Chrystusowego krzyża. Zmartwychwstanie Jezusa jest dla chrześcijan w Jerozolimie nadzieją i siłą, która umożliwia im składanie świadectwa przez pracę na rzecz wolności i pokoju – w Mieście Pokoju.

Dzień 8. kończy naszą podróż wezwaniem od Kościołów Jerozolimy do szerszej posługi pojednania. Nawet jeśli chrześcijanie osiągają jedność między sobą, ich praca nie jest zakończona,

ponieważ muszą pojednać się także z innymi. Dla Jerozolimy są to Palestyńczycy i Izraelczycy; w innych wspólnotach chrześcijanie są powołani do tego, by szukać sprawiedliwości i pojednania we własnym otoczeniu.

Temat każdego dnia został wybrany nie tylko po to, by przypomnieć historię pierwotnego Kościoła, ale by również przybliżyć nam doświadczenia chrześcijan w dzisiejszej Jerozolimie i zaprosić do refleksji nad tym, jak możemy wprowadzić to doświadczenie w życie lokalnych wspólnot chrześcijańskich. Podczas tej ośmiodniowej podróży chrześcijanie Jerozolimy zapraszają nas do stania się świadkami tej jedności w jej najpełniejszym sensie – polegającym na wierności nauce apostołów, trwaniu we wspólnocie, łamaniu chleba i modlitwie, co umożliwi nam razem pokonanie zła, nie tylko w Jerozolimie, ale również na całym świecie.

Część II

NABOŻEŃSTWO EKUMENICZNE

Niniejsze ekumeniczne nabożeństwo słowa Bożego, przygotowane przez chrześcijan Jerozolimy, zawiera wiele elementów liturgii wschodnich (np. liczne modlitwy litanijne, wezwanie „Mądrość. Bądźmy uważni”). Poszczególne elementy, także treść modlitw, można zaadaptować do warunków lokalnych.

Podczas nabożeństwa można stosować symboliczne gesty.

Jednym z nich, bardzo znaczącym dla chrześcijan Bliskiego Wschodu, jest użycie kadzidła. Po każdym wezwaniu litanijnym (np. w trzeciej części nabożeństwa) do kadzielnicy, ustawionej przed ołtarzem albo przed miejscem czytania Pisma Świętego, podchodzą przedstawiciele poszczególnych wyznań chrześcijańskich (lub lektorzy, którzy odczytali wezwanie), by wrzucić kadzidło na rozpalony węgiel. Dym kadzidła oznacza nie tylko naszą modlitwę, ale także miłosierdzie Boże, które rozciąga się nad naszymi grzechami, oraz łaskę Bożą, która nas leczy.

Innym gestem jest zapalenie od świecy paschalnej (np. po każdym wezwaniu w czwartej części nabożeństwa) małych świec, które symbolizują światło wiary, które wyszło z Jerozolimy. Uczestnicy mogą te małe świece wziąć ze sobą do domu, by w godzinach wieczornych przez cały Tydzień stawiać je w oknach na znak pamięci o chrześcijanach z Ziemi Świętej i innych, którzy cierpią za wiarę.

Kolekta, jeśli jest przewidziana, może być przeznaczona na cel charytatywny lub wspierający dzieła ewangelizacyjne, czy też na pomoc chrześcijanom z Ziemi Świętej.

- P** – przewodniczący (przewodnictwo może być podzielone między kilku duchownych)
Z – zgromadzenie
L – lektor (lektorzy)

1. Zawiązanie wspólnoty

Pieśń na wejście

W tym czasie duchowni oraz inne osoby posługujące mogą wejść w procesji. Można wnieść księgę Pisma Świętego lub inne odpowiednie symbole.

Pozdrowienie

- P** – W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego.
Z – Amen.

- P** – *Od wszystkich chrześcijan Jerozolimy, wiernym, którzy są w NN, w Bogu Ojcu i w Panu Jezusie Chrystusie. Łaska wam i pokój (1 Tes 1,1).*
Z – Bogu niech będą dzięki.

Słowo wstępne

Po powitaniu czy przedstawieniu obecnych można krótko wprowadzić w ideę tego nabożeństwa oraz całego Tygodnia.

Stanie w Bożej obecności: uwielbienie i prośby

- P** – Przygotujmy nasze serca do modlitwy, byśmy z pokorą uwielbiali majestat Boga i usłyszeli Jego słowo.
Chwila ciszy.

- P** – Boże miłosierdzia i miłości, Ty nas stworzyłeś na swój obraz. Wielbimy Cię i dzięki Ci składamy. Gromadzimy się w Twoje imię, by błagać Cię o odnowienie jedności wszystkich, którzy wyznają Twojego Syna Jezusa Chrystusa jako Pana i Zbawiciela całej ludzkości. Umocnij nas swym Duchem. O, Boże nasz, wysłuchaj nas i zmiłuj się nad nami. Prośmy Pana:
- Z** – *Kyrie, Kyrie eleison.*
- L** – Boże łaski, Ty obiecałeś przez swoich proroków uczynić z Jerozolimy mieszkanie dla mnóstwa ludów i matkę dla wielkiej liczby narodów. Wysłuchaj naszych modlitw, by Jerozolima, miasto, które nawiedziłeś, była miejscem, gdzie wszyscy mogą mieszkać z Tobą i spotykać się w pokoju. Panie, prosimy Cię.
- Z** – *Kyrie, Kyrie eleison.*
- L** – Boże miłosierdzia, niech twój życiodajny Duch poruszy każde ludzkie serce, by złamane zostały bariery podziału, zniknęły podejrzania, ustała nienawiść, i by Twój lud, uzdrowiony ze swoich podziałów, mógł żyć w sprawiedliwości i pokoju. Panie, prosimy Cię.
- Z** – *Kyrie, Kyrie eleison.*
- L** – Boże miłości, wysłuchaj nasze modlitwy za Miasto Święte, Jerozalem. Połóż kres jego cierpieniom i zgromadź je w jedno. Spraw, by na nowo stało się Twoim domem, miastem pokoju i światła dla wszystkich narodów. Wspieraj zgodę w Świętym Mieście i między wszystkimi jego mieszkańcami. Panie, prosimy Cię.
- Z** – *Kyrie, Kyrie eleison.*
- P** – Otwórz teraz nasze uszy i nasze serca, byśmy słuchali Twojego słowa i pomóż nam wierniej nim żyć we wszystkim, co czynimy

i mówimy, dla chwały Twojego imienia i rozszerzenia Twojego królestwa, Przenajświętsza Trójco, Ojczy, Synu i Duchu Święty.

Z – Amen.

2. Proklamacja słowa Bożego

P – Mądrość. Bądźmy uważni!

Pierwsze czytanie

Rdz 33,1-4: *Ezaw wybiegł na spotkanie Jakuba, objął go... i rozplakali się*

lub Iz 58,6-10: *Dzielić swój chleb z głodnym*

Psalm

Ps 96,1-6 (Psalm z ostatniego dnia Tygodnia Modlitw)

Refren: *Wobec narodów głosicie pokój Pana.*

Drugie czytanie

Dz 2,42-47: *Trwali oni w nauce Apostołów i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwach* (tekst umieszczono na ostatniej stronie okładki broszury).

Alleluja, alleluja, alleluja.

Najpierw idź i pojednaj się ze swoim bratem,

potem przyjdź i swój dar ofiaruj.

Alleluja, alleluja, alleluja.

Ewangelia

Mt 5,21-26: *Zostaw swój dar przed ołtarzem, a idź najpierw i pojednaj się ze swoim bratem...*(tekst z ostatniego dnia Tygodnia Modlitw).

Homilia

Po homilii zalecana jest chwila ciszy lub muzyki.

Według uznania można przeprowadzić kolektę.

3. Modlitwa o przebaczenie i pokój

P – Zanieśmy do Pana modlitwę pełną skruchy, by obdarzył nas swoim zmiłowaniem.

Z – Panie, zmiłuj się nad nami (albo: *Kyrie eleison*)

Tutaj po każdym wezwaniu – jako gest symboliczny – proponuje się nałożenie kadzidła do kadzielnicy przed ołtarzem, zgodnie z lokalnymi zwyczajami.

L – Razem z chrześcijanami Jerozolimy módlmy się do Pana. Pamiętaj, że wierzący trwali w nauce apostołów i w braterskiej wspólnocie, wyznajemy brak naszej wierności i braterstwa. Panie, zmiłuj się nad nami.

Z – Panie, zmiłuj się nad nami.

L – Razem z chrześcijanami Jerozolimy módlmy się do Pana. Rozpamiętując ich pobożność, ich świadectwo wielu cudów i znaków, wyznajemy naszą ślepotę i ciasnotę serca, które przeszkadzają nam w odkrywaniu chwały Twoich dzieł wśród nas. Panie, zmiłuj się nad nami.

Z – Panie, zmiłuj się nad nami.

L – Razem z chrześcijanami Jerozolimy módlmy się do Pana. Pamiętaj, że wierzący wszystko mieli wspólne i wspierali tych, którzy byli w potrzebie, wyznajemy nasze

przywiązanie do dóbr ze szkodą dla ubogich.

Panie, zmiłuj się nad nami.

Z – Panie, zmiłuj się nad nami.

L – Razem z chrześcijanami Jerozolimy módlmy się do Pana. Pamiętaj, że wierzący trwali w modlitwach i łamali chleb w radości i prostocie serca, wyznajemy nasz brak miłości i hojności.

Panie, zmiłuj się nad nami.

Z – Panie, zmiłuj się nad nami.

Zwiastowanie Bożego przebaczenia

P – Prorok Joel zapowiedział: *W tych ostatecznych dniach, mówi Pan, ześlę Ducha mego na każde ciało (...) Każdy, kto wezwie imienia Pana, będzie zbawiony.* My, którzy oczekujemy przyjścia Pana, jesteśmy pewni, że w Chrystusie odnajdujemy przebaczenie, odnowienie i zjednoczenie.

Z – Amen.

Znak pokoju

P – Chrystus jest naszym pokojem. Pojednał nas Bogiem w jednym cielem przez krzyż; gromadzimy się w jego imię i mamy udział w Jego pokoju. Pokój Pański niech zawsze będzie z wami.

Z – I z duchem twoim.

P – Przekażcie sobie znak pokoju.

Wyznanie wiary (np. Symbol Apostolski lub inna formuła)

Pieśń

4. Litania jedności chrześcijan

P – W Chrystusie Bóg pojednał świat ze sobą i nam zlecił posługę jednania. Jako ambasadorzy Chrystusowego dzieła pojednania, zanieśmy do Boga nasze prośby.

Tutaj po każdym wezwaniu – jako gest symboliczny – proponuje się zapalenie przez uczestników małych świec od świecy paschalnej.

(L – Po każdym wezwaniu będziemy odpowiadać: Spraw, by nasza jedność stała się widzialna i daj światu uzdrowienie.)

L – Kiedy modlimy się razem w różnorodności naszych tradycji, Jedyny Święty, który nas jednoczysz:

Z – Spraw, by nasza jedność stała się widzialna i daj światu uzdrowienie.

L – Kiedy razem czytamy Pismo Święte w różnorodności naszych języków i naszych sytuacji życiowych, Jedyny Objawiający się, który nas jednoczysz:

Z – Spraw, nasza jedność stała się widzialna i daj światu uzdrowienie.

L – Kiedy pragniemy żyć w pokoju między Żydami, chrześcijanami i muzułmanami, kiedy pokonujemy mury obojętności i nienawiści, Jedyny Miłosierny, który nas jednoczysz:

Z – Spraw, by nasza jedność stała się widzialna i daj światu uzdrowienie.

L – Kiedy pracujemy dla sprawiedliwości i solidarności, kiedy przechodzimy od strachu do ufności, Jedyny Umacniający, który nas jednoczysz:

Z – Spraw, by nasza jedność stała się widzialna i daj światu uzdrowienie.

L – Wszędzie tam, gdzie ludzie cierpią z powodu wojny i przemocy, niesprawiedliwości i nierówności, choroby i uprzedzeń, biedy i beznadziei, pociągając nas do krzyża Chrystusa i do siebie nawzajem, Ty, który byłeś zraniony i który nas jednoczysz:

Z – Spraw, by nasza jedność stała się widzialna i daj światu uzdrowienie.

L – Razem z chrześcijanami Ziemi Świętej, świadczymy o narodzeniu Jezusa Chrystusa w Betlejem, o Jego posłudze w Galilei, o Jego

śmierci i zmartwychwstaniu, i o zstąpieniu Ducha Świętego w Jerozolimie; kiedy prosimy o pokój i sprawiedliwość dla wszystkich, w nadziei przyjscia Twojego królestwa, Trójjedyny Boże, który nas jednoczysz:

Z – Spraw, by nasza jedność stała się widzialna i daj światu uzdrowienie.

Modlitwa Pańska

P – Pouczeni przez Zbawiciela i posłuszni Jego słowom, ośmielamy się mówić:

Z – Ojcze nasz...

Pieśń

Ogłoszenia końcowe i podziękowania.

5. Błogosławieństwo i rozesłanie

Błogosławieństwo może być udzielone przez kilku duchownych

P – Pan z wami.

Z – I z duchem twoim.

Pierwsza formuła

P – Niech Bóg Ojciec, który jest wierny swoim obietnicom i którego pomocy nigdy nie braknie, podtrzymuje was w zmaganiach o sprawiedliwość i zażegnanie podziałów.

Z – Amen.

P – Niech Syn Boży, który uświęcił Ziemię Świętą przez swoje narodzenie, swą posługę, śmierć i zmartwychwstanie, przyniesie wam odkupienie, pojednanie i pokój.

Z – Amen.

P – Niech Duch Święty, który zgromadził w jedności pierwszych chrześcijan w Jerozolimie, zjednoczy was w wierności nauczaniu apostołów i w komunii braterskiej, w łamaniu chleba i w modlitwach, i umocni was w przepowiadaniu Ewangelii i w życiu według jej wskazań.

Z – Amen.

P – Niech jedyny Bóg, Ojciec, Syn i Duch Święty, was błogosławi i strzeże, byście szli głosić Dobrą Nowinę całemu światu.

Z – Amen.

Albo druga formuła

P – Niech błogosławieństwo Boga pokoju i sprawiedliwości wam towarzyszy.

Niech błogosławieństwo Syna, który ociera łzy cierpień świata, będzie z wami.

Niech błogosławieństwo Ducha, który pobudza nas do pojednania i nadziei, zstąpi na was, teraz i na wieki.

Z – Amen.

Rozesłanie:

P – Idźcie w pokoju Chrystusa.

Z – Bogu niech będą dzięki.

Pieśń na zakończenie

Część III

POSZCZEGÓLNE DNI TYGODNIA**DZIEŃ PIERWSZY – wtorek 18 stycznia 2011 r.**

Temat dnia: *Kościół w Jerozolimie*

CZYTANIE I: Jl 2,21-22; 3,1-2

Czytanie z Księgi proroka Joela

Nie lękaj się, ziemio! Raduj się i wesel, bo wielkie rzeczy uczynił Pan. Nie lękajcie się, polne zwierzęta, bo zielenią pokryło się pastwisko na stepie, bo drzewa znów rodzą owoce, drzewo figowe i krzew winny plon przynoszą. I wyleję potem Ducha mego na wszelkie ciało, a synowie wasi i córki wasze prorokować będą, starcy wasi będą śnili, a młodzieńcy wasi będą mieli widzenia. Nawet na niewolników i niewolnice wyleję Ducha mego w owych dniach.

Oto Słowo Boże

PSALM RESPNSORYJNY: Ps 46, 2-9

Refren: Naszą pomocą jest nasz Pan i Stwórca.

Bóg jest naszą ucieczką i mocą,
niezawodną pomocą w utrapieniach.

Dlatego się nie złękniemy, choćby zatrzęsła się ziemia
i góry zapadły w głąb morza.

Refren: Naszą pomocą jest nasz Pan i Stwórca.

Choćby huczały i pieniły się jego wody,
choćby zadrżały góry pod jego naporem.
Rzeka i jej odnogi radują miasto Boże
i świątynię Najwyższego.

Refren: Naszą pomocą jest nasz Pan i Stwórca.

Bóg jest wewnątrz niego, więc się nie zachwieje,
Bóg mu pomaga, gdy nadchodzi poranek.
Wzburzyły się narody, zachwiały się królestwa.
Zagrzmiał swoim głosem i zadrżała ziemia.

Refren: Naszą pomocą jest nasz Pan i Stwórca.

Pan Zastępów jest z nami,
Bóg Jakuba jest naszym warownym grodem.
Chodźcie, zobaczcie dzieła Pana,
który dokonał zdumiewających rzeczy na ziemi!

Refren: Naszą pomocą jest nasz Pan i Stwórca.

CZYTANIE II: Dz 2,1-12

Czytanie z Dziejów Apostolskich

Kiedy nadszedł dzień Pięćdziesiątnicy, znajdowali się wszyscy razem na tym samym miejscu. Nagle powstał z nieba szum, jakby wiejącego silnego wiatru, i napełnił cały dom, w którym przebywali. Ukazały się im też języki jakby z ognia, które się rozdzielały i na każdym z nich spoczął jeden. Wszyscy zostali napełnieni Duchem Świętym i zaczęli mówić innymi językami, tak jak im Duch pozwalał mówić.

Przebywali wtedy w Jeruzalem pobożni Żydzi ze wszystkich narodów pod niebem. Kiedy więc powstał ten szum, tłum zgromadził się i zdumiał, bo każdy słyszał, jak przemawiali w jego własnym języku. Byli zaskoczeni, dziwili się i pytali: Czy ci wszyscy, którzy przemawiają, nie

są Galilejczykami? Jak więc każdy z nas słyszy swoją mowę ojczystą? Partowie, Medowie, Elamici, mieszkańcy Mezopotamii, Judei, Kapadocji, Pontu, Azji, Frygii, Pamfilii, Egiptu, tych części Libii, które leżą blisko Cyreny, przybysze z Rzymu, Żydzi oraz prozelici, Kreteńczycy i Arabowie – słyszymy ich, jak w naszych językach głoszą wielkie dzieła Boga. Wszyscy byli zaskoczeni i nie wiedzieli, co myśleć. Mówili jeden do drugiego: Co to może znaczyć?

Oto Słowo Boże

Alleluja, alleluja, alleluja.

Poproszę Ojca i da wam innego Orędownika,
Ducha Prawdy, aby był z wami na wieki.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: J 14,15-21

Słowa Ewangelii według świętego Jana

[Jezus powiedział do swoich uczniów]:

Jeśli Mnie miłujecie, będziecie zachowywać Moje przykazania. A Ja poproszę Ojca i da wam innego Orędownika, aby był z wami na wieki, Ducha Prawdy, którego świat przyjąć nie może, ponieważ Go nie widzi i nie zna. Wy Go znacie, bo przebywa z wami i w was będzie. Nie pozostawię was sierotami, przyjdę do was. Już niedługo, a świat nie będzie Mnie oglądał, lecz wy będziecie Mnie oglądać, ponieważ Ja żyję i wy będziecie żyć. Tego dnia poznacie, że Ja jestem w Moim Ojcu, a wy we Mnie i Ja w was. Kto przyjął Moje przykazania i je zachowuje, ten Mnie miłuje. Tego zaś, kto Mnie miłuje, umiłuje Mój Ojciec i Ja go będę miłować, i objawię mu siebie.

Oto Słowo Pańskie

KOMENTARZ

Droga tego Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan rozpoczyna się w Jerozolimie, w dniu Pięćdziesiątnicy, to znaczy w momencie, w którym Kościół rozpoczyna swe pielgrzymowanie.

Temat tego Tygodnia brzmi: *Trwali oni w nauce Apostołów i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwach* (Dz 2,42). „Oni” to pierwotny Kościół Jerozolimy, zrodzony w dniu Pięćdziesiątnicy, kiedy Paraklet, Duch Prawdy, zstąpił na pierwszych wierzących, jak to Bóg obiecał przez proroka Joela i przez Pana Jezusa w wieczór poprzedzający Jego mękę i śmierć. Wszyscy chrześcijanie trwają w nieprzerwanej więzi z dniem Pięćdziesiątnicy. W ten sposób żyją w ciągłości z pierwotną wspólnotą Jerozolimy, której przewodził św. Jakub. Ten Kościół jest matką wszystkich Kościołów, symbolem chrześcijańskiej jedności, o którą modlimy się w tym Tygodniu.

Kościelna sukcesja jest nie do pomyślenia bez związku z pierwszą chrześcijańską wspólnotą z Jerozolimy. Wiążąca nas z Kościołem Jerozolimy czasów apostoelskich łączy nas zarazem z obrazem niebieskiego Jeruzalem, które staje się ikoną wszystkich Kościołów chrześcijańskich. Na znak swojej łączności z Kościołem Jerozolimy wszystkie Kościoły powinny zachowywać „cechy rozpoznawcze” pierwszej wspólnoty chrześcijańskiej: trwanie *w nauce Apostołów i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwach*.

Dzisiejszy Kościół Jerozolimy żyje w łączności z Kościołem apostoelskim szczególnie przez swoje pełne poświęcenia świadectwo prawdzie. Jego świadectwo składane Ewangelii i jego walka z nierównością i niesprawiedliwością przypomina nam, że modlitwa o jedność chrześcijan jest nieodłączna od modlitwy o pokój i sprawiedliwość.

HOMILIA

Kiedy mówimy o Kościele, rzadko zastanawiamy się, gdzie ów pierwszy Kościół powstał. To Jerozolima jest matką wszystkich Kościo-

łów, w tym mieście w dniu Pięćdziesiątnicy powstał pierwszy Kościół i zaczęto głosić imię Chrystusa. Właśnie z tego powodu Ojcowie Kościoła i najstarsze liturgie nazywają Jerozolimę Matką wszystkich Kościołów.

Powstanie Kościoła jerozolimskiego dokonało się w zesłaniu Ducha Świętego na uczniów i apostołów. Duch Święty zstąpił pod postacią języków ognia, który nie spala, ale przemienia. Aby przemienić ten świat, potrzebna jest moc z wysoka, której symbolem jest właśnie ogień. W zesłaniu Ducha Świętego spełniła się obietnica Chrystusa Pana o daniu Pocięszyciela: *Nie zostawię was sierotami*. Spełniło się też proroctwo Joela: *A potem wyleję mojego Ducha na wszelkie ciało, i wasi synowie i wasze córki prorokować będą, wasi starcy będą śnili, a wasi młodzieńcy będą mieli widzenia. Także na sługi i służebnice wyleję w owych dniach mojego Ducha* (Jl 3,1-2).

Odtąd Duch Święty poucza nas i buduje Kościół, który zawsze jest w rękę Boga i w mocy Ducha Świętego. Jest to gwarancja naszej drogi do domu Ojca. Duch Święty jest tym, który przemienia rzeczywistość tego świata. Dlatego możemy zawołać z prorokiem Joelem: *Nie bój się, ziemio! Raduj się i wesel, bo pan dokona rzeczy wielkich! Poznacie, że Ja jestem wśród Izraela i że Ja, Pan, jestem waszym Bogiem, i nie ma innego* (Jl 2,21.27).

Przyjście Chrystusa otworzyło nową perspektywę, gdyż przymierze Boga z ludźmi stało się powszechne. Zbawienie wywodzi się z Izraela (por. J 4,22), ale teraz wszyscy są duchowym Izraelem, cała ludzkość jest jednością, jest Ciałem Chrystusa, choć stopień przynależności do tego Ciała jest bardzo różny. Duch Święty buduje jedność, która przekracza naszą ludzką ograniczoność. Z Jerozolimy rozległo się nauczanie, które zaczęło ogarniać cały świat. Apostołowie i uczniowie, przyobleczeni przez Ducha Świętego w moc z wysoka, poszli nieustraszeni nauczać o zbawieniu, które jest udziałem wszystkich ludzi. Jak człowiek opuszcza matkę i ojca, by pojąć żonę, tak uczniowie Pana opuścili Jerozolimę, by poślubić inne narody Chrystusowi i okazać Kościół w wymiarze powszechnym jako Oblubienicę czystą i bez skazy. Nasze zbawienie dokonało się w Jerozolimie. Z tego miasta wyszli też na nauczanie ci, których Chrystus wybrał, mówiąc do każdego z nich: *Pójdź za mną!* Do nas też kieruje te słowa: *Pójdźcie za mną!* Jed-

nie pójście za Chrystusem gwarantuje właściwy wybór. Są dwie drogi: jedna wygodna i szeroka, która wiedzie na zatracenie, i druga wąska oraz trudna, która prowadzi do zbawienia. Wybór należy do nas.

Dwa tysiące lat temu mała grupa ludzi, którą znienawidził świat, dokonała wyboru. Poszła za Chrystusem. Wydawało się szaleństwem, że kilkudziesięciu ludzi zmieni oblicze świata. Ponieważ oblicze świata zmieniła już śmierć Pana Jezusa na krzyżu, ponieśli oni owoce tej śmierci światu. Zwyciężyło kilkudziesięciu tych, którzy zaufali Chrystusowi i mocy Ducha. To właśnie o tym mówi apostoł Paweł, że moc doskonalili się w słabości. Przykład apostołów i uczniów ukazuje nam, że jeśli zaufamy Chrystusowi, to też odniesiemy zwycięstwo.

Abraham wychodząc z Ur Chaldejskiego, rozpoczął nowy etap dziejów. Również gdy Mojżesz wyszedł z Egiptu, zaczął się kolejny etap. Kiedy Chrystus, a potem Jego uczniowie, rozpoczęli nauczanie, powstało Nowe Przymierze.

Jesteśmy wszczepieni i zakorzenieni w nauczanie skierowane do wszystkich bez względu na wiek, rasę, narodowość. Duch Święty czyni nas uczestnikami jednego Ciała Chrystusa, obdarza jednością i ją objawia. Jedność tak trudna do zrealizowania w tym świecie, może być jedynie owocem działania mocy, która nie jest z tego świata. Jej symbolem są płomienie ognia.

Otwórzmy się na jej działanie, by już tutaj stać się uczestnikami życia, które nigdy się nie kończy, życia wiecznego. Królestwo Boże w nas jest i od nas zależy, czy będzie ono naszym udziałem na całą wieczność. Amen.

Ks. Henryk Paprocki

Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny

MODLITWA

Wszchemogący i miłosierny Boże, Ty z wielką mocą przez dar Ducha Świętego zgromadziłeś pierwszych chrześcijan w Jerozolimie, wbrew wszelkim przeciwnym ziemskim sił. Spraw, byśmy mogli zgromadzić się

na nowo i z dumą głosić Dobrą Nowinę pojednania i pokoju oraz żyć nią wszędzie, gdzie istnieje nierówność i niesprawiedliwość. Prosimy Cię o to w imię Jezusa Chrystusa, który nas uwalnia z grzechu i śmierci. Amen.

DZIEŃ DRUGI – środa 19 stycznia 2011 r.

Temat dnia: *Wiele członków w jednym Ciele*

CZYTANIE I: Iz 55,1-4

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

O, wszyscy spragnieni, przyjdźcie do wody, przyjdźcie, choć nie macie pieniędzy! Kupujcie i spożywajcie, dalejże, kupujcie bez pieniędzy i bez płacenia za wino i mleko! Czemu wydajecie pieniądze na to, co nie jest chlebem? I waszą pracę - na to, co nie nasyci? Słuchajcie Mnie, a jeśli będziecie przysmaki i dusza wasza zakosztuje tłustych potraw. Nakłońcie wasze ucho i przyjdźcie do Mnie, posłuchajcie Mnie, a dusza wasza żyć będzie. Zawrę z wami wieczyste przymierze: są to niezawodnie łaski dla Dawida. Oto ustanowiłem cię świadkiem dla ludów, dla ludów wodzem i rozkazodawcą.

Oto Słowo Boże

PSALM RESPONSORYJNY: Ps 85, 8-13

Refren: Okaż swą łaskę i daj nam zbawienie.

Okaż nam, Panie, swoją łaskę
i daj nam Twoje zbawienie!

Chcę słuchać, co Pan Bóg mówi,
gdyż obwieszcza pokój swojemu ludowi
i swoim świętym. [...]

Refren: Okaż swą łaskę i daj nam zbawienie.
Naprawdę, bliskie jest Jego zbawienie
dla tych, którzy się Go boją.
Niech zamieszka Jego chwała
w naszym kraju!
Spotkają się z sobą łaska i wierność,
sprawiedliwość i pokój się ucałują.

Refren: Okaż swą łaskę i daj nam zbawienie.
Wierność wyrośnie z ziemi,
a sprawiedliwość wyrzy z niebios.
Tak Pan obdarzy nas dobrem
i plon swój wyda nasza ziemia.

Refren: Okaż swą łaskę i daj nam zbawienie.

CZYTANIE II: 1Kor 12,12-27

Czytanie z Pierwszego Listu świętego Pawła Apostoła do Koryntian

[Bracia:]

Tak bowiem jak jest jedno ciało i ma wiele członków, a wszystkie członki, chociaż jest ich wiele, są jednym ciałem, tak też jest i z Chrystusem. Wszyscy przecież w jednym Duchu zostaliśmy ochrzczeni, aby stanowić jedno Ciało: czy to Żydzi, czy Grecy, czy to niewolnicy, czy wolni. Wszyscy też zostaliśmy napojeni jednym Duchem.

Ciało bowiem to nie jest jeden członek, lecz liczne. Jeśli noga powiedziałaby: Ponieważ nie jestem ręką, nie należę do ciała – czy przez to rzeczywiście nie należy do ciała? Lub jeśli ucho powiedziałoby: Ponieważ nie jestem okiem, nie należę do ciała – czy przez to rzeczywiście nie należy do ciała? Jeśli całe ciało byłoby okiem, gdzie byłby słuch? A jeśli całe byłoby słuchem, gdzie byłoby powonienie? Tymczasem Bóg

umieścił członki w ciele, każdy z nich tak, jak chciał. Jeśli zaś wszystkie byłyby jednym członkiem, gdzie byłoby ciało? A tak wiele jest członków, ale jedno ciało.

Nie może więc oko powiedzieć ręce: Nie jesteś mi potrzebna, albo głowa nogom: Nie potrzebuję was. Ale o wiele bardziej potrzebne są te członki ciała, które uchodzą za słabsze. Te więc, które uważamy za mało godne szacunku, tym większym otaczamy szacunkiem, i te wstydlive traktujemy z większą przyzwoitością. Te zaś, które nie należą do wstydlivych, nie potrzebują tego.

Ale Bóg tak ukształtował ciało, że obdarzył większą czcią te członki, którym jej brakuje, aby nie było rozdwojenia w ciele, lecz żeby członki tak samo troszczyły się o siebie nawzajem. I jeśli jeden członek cierpi, cierpią z nim wszystkie członki, jeśli jednemu członkowi jest okazywany szacunek, radują się z nim wszystkie członki.

Wy zaś jesteście Ciałem Chrystusa, a z osobna członkami.

Oto Słowo Boże

Alleluja, alleluja, alleluja.

Ja jestem krzewem winnym, wy zaś latoroślami.

Kto trwa we Mnie, a Ja w nim, ten przynosi owoc obfity.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: J 15,1-13

Słowa Ewangelii według świętego Jana

[Jezus powiedział do swoich uczniów]:

Ja jestem prawdziwym krzewem winnym, a Mój Ojciec jest rolnikiem. Każdą latorośl, która we Mnie nie wydaje owocu, odcina, a każdą, która przynosi owoc, oczyszcza, aby lepiej owocowała. Wy już jesteście czyści dzięki Słowu, które do was mówiłem.

Trwajcie we Mnie, a Ja będę trwał w was. Tak jak latorośl nie może przynieść owocu sama z siebie, jeśli nie pozostanie w krzewie winnym, tak i wy, jeśli we Mnie nie będziecie trwać. Ja jestem krzewem winnym, wy zaś latoroślami. Kto trwa we Mnie, a Ja w nim, ten przynosi obfity owoc, bo beze Mnie nic nie możecie uczynić. Jeśli ktoś nie trwa we Mnie, ten jak latorośl zostanie wyrzucony na zewnątrz i uschnie. Zbiierają je, wrzucają do ognia i płoną.

Jeśli we Mnie będziecie trwać, a Moje słowa w was, poproście, o cokolwiek chcecie, a spełni się wam. Mój Ojciec będzie uwielbiony przez to, że przyniesiecie obfity owoc i staniecie się Moimi uczniami.

Jak Mnie umiłował Ojciec, tak i Ja was umiłowalem. Trwajcie w Mojej miłości. Jeśli będziecie zachowywać Moje przykazania, będziecie trwać w Mojej miłości, jak Ja zachowałem przykazania Mojego Ojca i trwam w Jego miłości. Powiedziałem wam to, aby Moja radość była w was i aby wasza radość była pełna. Takie jest Moje przykazanie, abyście się wzajemnie miłowali, jak Ja was umiłowalem. Nikt nie ma większej miłości niż ta, gdy ktoś daje swoje życie za swoich przyjaciół.

Oto Słowo Pańskie

KOMENTARZ

Kościół Jerozolimy opisany w Dziejach Apostolskich jest modelem jedności, której aktualnie poszukujemy. Nie ma on jednak nic wspólnego z jednolitością. Od początku jedność charakteryzowała się wielką różnorodnością.

Opis Pięćdziesiątnicy z księgi Dziejów Apostolskich mówi nam, że tego dnia w Jerozolimie były reprezentowane wszystkie języki i kultury starożytnego świata śródziemnomorskiego i nie tylko. Ludzie słyszeli Ewangelię we własnych językach. Dzięki nauczaniu Piotra, przez nawrócenie, pokutę, chrzest i wylanie Ducha Świętego zostali zjednoczeni. Święty Paweł napisze później: *Wszyscy zostaliśmy ochrzczeni w jednym Duchu, aby tworzyć*

jedno Ciało – Żydzi czy Grecy, niewolnicy czy wolni – i wszyscy zostaliśmy napojeni jednym Duchem. Ci, którzy trwali w nauczaniu apostołów i we wspólnocie, nie tworzyli wspólnoty jednolitej, złożonej z jednakowo myślących ludzi, zjednoczonych przez kulturę i język, ale wspólnotę o wielkiej różnorodności, w której różnice mogły łatwo przerodzić się w spory. Był to przypadek hellenistów i chrześcijan pochodzenia żydowskiego, w związku z zaniedbywaniem wdów pochodzenia greckiego przy rozdawaniu jałmużny, jak to opisuje św. Łukasz (Dz 6,1). Mimo wszystko, Kościół Jerozolimy był wewnętrznie zjednoczony i stanowił jedno ze zmarłychwstałym Panem, który oznajmia: *Ja jestem krzewem winnym, wy latoroślami. Ten, który trwa we Mnie, a Ja w nim, przynosi owoc obfity.*

Bogata różnorodność jest po dziś dzień znakiem rozpoznawczym Kościołów Jerozolimy i świata. W Jerozolimie ta wielorakość łatwo może przerodzić się w spór podsycany przez aktualny polityczny klimat wrogości. Ale podobnie jak pierwotny Kościół, chrześcijanie w Jerozolimie przypominają nam, że tworzymy liczne członki tego samego Ciała, jedność w różnorodności. Starożytne tradycje uczą nas, że także niebieskie Jeruzalem będzie jednością w wielości. Różnice i odmienności nie są tym samym, co podział i niezgoda. Jedność chrześcijan, o którą się modlimy, zawsze zakłada rzeczywistość wielorakość.

HOMILIA

Jezus porównuje Kościół do krzewu winnego z latoroślami – sam jest Jego Głową – pniem z korzeniami. Wierni – członkowie Kościoła – to latorośle, pędy i gałązki rozrastające się na wszystkie strony. Latorośle mają trwać w pniu, w krzewie, być z nim zrosnięte. Inaczej nie są w stanie owocować i sprawiać radość winogrodnikowi – Bogu Ojcu. Nauczyciel z Nazaretu porusza niesłychanie istotną kwestię, dotyczącą Kościoła rozumianego jako wspólnota Jego uczniów, tych, którzy zapierają się samych siebie i, naśladując Go, idą za Nim. Boży Syn podkreśla konieczność ugruntowania i umocnienia się w Nim.

Jedynym fundamentem chrześcijaństwa jest zatem Jezus Chrystus. O chrześcijaństwie nie może być zatem mowy bez oparcia się na Jego osobie i nauce. Dlatego ty i ja, każdy ochrzczony, każda rodzina, społeczeństwo, wreszcie każdy partykularny Kościół, rozumiany jako wspólnota wyznaniowa, powinien być zakotwiczony w Chrystusie, jak latorośle w winnym krzewie – to podstawowa zasada kształtująca chrześcijańskie życie, a także ekumeniczną współpracę.

Jezus w swej wypowiedzi konkretnie opisał działanie Boga Ojca. Porównał Go do winogrodnika, który dogląda i pielęgnuje swój umiłowany winny krzew, czyli Kościół. Co czyni Bóg? Dba o rozwój, by krzew mógł wzrastać i wydawać owoc. Ale nie tylko – mowa jest także o oczyszczaniu. Każdy, kto zajmował się kiedyś pielęgnacją winorośli lub sadownictwem, wie, że drzewa i krzewy należy przycinać, by siła wzrostu była skierowana nie tylko w gałęzie i liście, lecz przede wszystkim w owoce. Przycinanie pozwala wzrastać poszczególnym pędom i kierować je ku życiodajnemu słońcu. Cel jest jak najbardziej szlachetny, jednak środek prowadzący do niego – przykry i bolesny. Przycinanie zawsze boli, ale daje dobry efekt. Bóg-Winogrodnik musi czasem „przyciąć” skrzydła naszych ambicji, planów, zamierzeń, byśmy wzrastali we właściwym kierunku i nie oddalali się od pnia krzewu. Przycięcie sprawia, że doświadczeni trudnościami, stajemy się szlachetniejsi, a pożądane owoce naszej wiary są słodsze, bardziej soczyste. W ten sposób, jako Boże latorośle, jako pojedynczy chrześcijanie i całe Kościoły, jesteśmy przez Boga kształtowani. Warto pamiętać, że chrześcijańskie Kościoły nie mogą same przejmować dzieła Winogrodnika. Misja Kościołów jest inna.

Każdy, kto przyjrzał się nieco uważniej winnemu krzewowi, z pewnością zauważył pewną prawidłowość. Latorośle wyrastające z pnia różnią się długością, wielkością liści, obfitością grona. Podobnie różnią się od siebie chrześcijanie oraz Kościoły. Co jest jednak szczególnego w winnym krzewie? To, że poszczególne pędy wzajemnie się podtrzymują i wspierają. Wydają się nieść swój ciężar, także ciężar owoców. Przeplatają się w taki sposób, że żadna latorośl nie występuje pojedynczo – w odosobnieniu. Wzrastają wspólnie, niejednokrotnie ściśle przylegając do siebie, ale nigdy sobie

nie przeszkadzając. Można powiedzieć, że Stwórca pragnie, by latorośle współpracowały ze sobą i świadczyły sobie wzajemną pomoc. To niesłychanie ważne spostrzeżenie. Chrześcijanie jednej wspólnoty nie mogą się nawzajem ograniczać. Nie dzieje się tak w winnym krzewie, nie powinno to też mieć miejsca w wśród chrześcijan. Wspólnie możemy nieść własne radości i smutki, dzielić obawy i niepokoje, bo tak życzy sobie Ten, który zasadził krzew. Właśnie taka postawa winna być wyznacznikiem chrześcijańskiego życia i ekumenicznej współpracy, by wspólnie wypracowanymi owocami oddawać cześć i chwałę Wszechmogącemu Bogu Ojcu. Mamy być zakorzenieni w Chrystusie i dzięki temu wydawać wspólny owoc.

*Ks. Wojciech Pracki
Kościół Ewangelicko-Augsburski*

MODLITWA

Boże, od którego pochodzi wszelkie życie w całej swojej pełni i różnorodności. Ty wzywasz swój Kościół jako Ciało Chrystusa do zjednoczenia w miłości. Spraw, byśmy głębiej rozumieli naszą jedność w wielości i starali się pracować razem w głoszeniu i budowaniu królestwa Twojej niezmiernie miłości dla ludzi, towarzysząc sobie nawzajem w każdym miejscu. Spraw, abyśmy zawsze mieli świadomość, że Chrystus jest fundamentem naszej wspólnoty. Prosimy Cię o to w jedności Ducha. Amen.

DZIEŃ TRZECI – czwartek 20 stycznia 2011 r.

Temat dnia: *Jednoczy nas trwanie w nauce Apostołów*

CZYTANIE I: Iz 51,4-8

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

Ludy, słuchajcie Mnie z uwagą, narody, nastawcie ku Mnie uszu!
Bo ode Mnie wyjdzie pouczenie, i Prawo moje wydam jako światłość dla ludów.

Bliska jest moja sprawiedliwość, zbawienie moje się ukaże. Ramię moje sądzić będzie ludy. Wyspy położą we Mnie nadzieję i liczyć będą na moje ramię. Podnieście oczy ku niebu i na dół popatrzcie ku ziemi! Zaiste, niebo jak dym się rozwieje i ziemia zwiotczeje jak szata, a jej mieszkańcy wyginą jak komary. Lecz moje zbawienie będzie wieczne, a sprawiedliwość moja zmierzchu nie zazna.

Słuchajcie Mnie, znawcy sprawiedliwości, narodzie biorący do serca moje Prawo! Nie lękajcie się zniewagi ludzkiej, nie dajcie się zastraszyć ich obelgami! Bo robak stoczy ich jak odzież, i mole zgryzą ich jak wełnę; moja zaś sprawiedliwość przetrwa na wieki i zbawienie moje z pokolenia w pokolenie.

Oto Słowo Boże

PSALM RESPONSORYJNY: Ps 119,105-112

Refren: Oświeć mnie, Panie, światłem Twego słowa.
Twoje słowo jest pochodnią dla stóp moich,
światłem na mojej ścieżce.

Przysiągłem i tego dotrzymam,
chcę strzec Twoich sprawiedliwych praw.

Refren: Oświeć mnie, Panie, światłem Twego słowa.
Jestem bardzo strapiony,
Panie, ożyw mnie swoim słowem!
Przyjmij dobrowolną ofiarę moich ust, Panie,
naucz mnie praw swoich!

Refren: Oświeć mnie, Panie, światłem Twego słowa.
Moje życie jest wciąż zagrożone,
lecz nie zapominam o Twoim Prawie.

Bezbożni zastawili na mnie sidła,
lecz nie odstąpiłem od Twoich nakazów.

Refren: Oświeć mnie, Panie, światłem Twego słowa.
Twoje wskazania są moim dziedzictwem na wieki,
są radością mojego serca.
Nakłaniam serce do wypełniania Twoich ustaw,
nieustannie, do samego końca.

Refren: Oświeć mnie, Panie, światłem Twego słowa.

CZYTANIE II: Rz 1,15-17

Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Rzymian

[Bracia:]

Jeśli o mnie chodzi, jestem gotowy także wam w Rzymie głosić Ewangelię. Nie wstydzę się bowiem Ewangelii, gdyż jest ona mocą Boga ku zbawieniu dla każdego wierzącego, najpierw dla Żyda, potem dla Greka, bo w niej objawia się sprawiedliwość Boga z wiary ku wierze, jak jest napisane: *A sprawiedliwy z wiary będzie żył.*

Oto Słowo Boże

Alleluja, alleluja, alleluja.

Ojcze, przekazałem im Twoje słowo,
proszę, być ich uświęcił w prawdzie.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: J 17,6-19

Słowa Ewangelii według świętego Jana

[Podczas Ostatniej Wieczerzy Jezus modlił się tymi słowami: Ojcze,]

Objawiłem Twoje imię ludziom, których Mi powierzyłeś na świecie. Twoimi byli, lecz Mnie ich powierzyłeś, a oni zachowali Twoje słowo. Teraz poznali, że wszystko, co Mi dałeś, pochodzi od Ciebie, bo przekazałem im słowa, które Mi dałeś, a oni przyjęli je i prawdziwie poznali, że od Ciebie wyszedłem i uwierzyli, że Ty Mnie posłałeś.

Ja proszę za nimi. Nie proszę za światem, ale za tymi, których Mi powierzyłeś, ponieważ należą do Ciebie. Wszystko, co Moje, jest Twoje, a Twoje jest Moje, i w nich jestem uwielbiony. Już nie jestem na świecie, ale oni są na świecie, a Ja idę do Ciebie. Ojcze święty, zachowaj ich w Twoim imieniu, które Mi dałeś, aby byli jedno, jak my.

Dopóki byłem z nimi, strzegłem ich w Twoim imieniu, które Mi dałeś, i ustrzegłem. Nikt z nich nie zginął, z wyjątkiem syna zatracenia, aby się wypełniło Pismo. Teraz zaś idę do Ciebie i mówię to, będąc na świecie, aby w pełni mieli w sobie Moją radość.

Przekazałem im Twoje słowo, lecz świat ich znienawidził, bo nie są ze świata, jak i Ja nie jestem ze świata. Nie proszę, abyś ich zabrał ze świata, lecz abyś ich ustrzegł od złego. Oni nie są ze świata, jak i Ja nie jestem ze świata.

Uświęć ich w prawdzie. Twoje słowo jest prawdą. Jak Ty posłałeś Mnie na świat, tak i Ja posłałem ich na świat. Ja za nich poświęcam siebie, aby i oni zostali uświęceni w prawdzie.

Oto Słowo Pańskie

KOMENTARZ

Kościół Jerozolimy, opisany w Dziejach Apostolskich, był zjednoczony w swoim trwaniu przy nauce apostołów, mimo wielkiej różnorodności języków i kultur jego członków. Nauczanie apostołów było świadectwem ich życia, nauki, służby, śmierci i zmartwychwstania Jezusa Chrystusa. Święty Paweł nazywa to po prostu Ewangelią.

Nauka apostołów zawarta jest w modelowy sposób w kazaniu św. Piotra w Dniu Pięćdziesiątnicy. Wychodząc od proroka Joela, łączy on Kościół z biblijną historią ludu Bożego, której początki sięgają samego stworzenia.

Mimo wszystkich różnic słowo Boże gromadzi nas i jednoczy. Nauka apostołów, Dobra Nowina w całej swojej pełni, znajdowała się w centrum zjednoczonej różnorodności pierwszego Kościoła Jerozolimy. Chrześcijaństwo w Jerozolimie przypominają nam dzisiaj, że to nie nauczanie apostołów jednoczyło wczesny Kościół, ale trwanie przy tym nauczaniu. To właśnie wytrwałość w nauczaniu apostołów jest odzwierciedlona w Pawłowym utożsamieniu Ewangelii z *mocą Bożą ku zbawieniu*.

Prorok Izajasz przypomina o tym, że nauka Boża jest nierozdzielnie związana z jego *prawem, które stanie się światłością narodów*. Również psalmista modli się: *Twoje słowo jest lampą dla moich stóp i światłem na mojej ścieżce. Napomnienia Twoje są moim dziedzictwem na wieki, bo są radością mojego serca*.

HOMILIA

W Modlitwie Arcykapłańskiej nasz Pan prosi za tymi, których posyła na świat. Jezus wie, że świat niełatwo przyjmuje orędzie ewangeliczne, wie, że apostołów czekać będą trudne chwile, że będą oni obiektem pogardy i nienawiści.

Jezus zdaje sobie sprawę z upadku świata, do którego został posłany. Jego zbawcze dzieło polega na przemianie świata, dlatego nie powinny nas dziwić Jego słowa, że nie za światem prosi – bo ten, który istnieje, chyli się ku upadkowi i nie trzeba na siłę podtrzymywać jego przestarzałych struktur.

Nasz Pan posyła swych apostołów, by byli zaczynem świata nowego, przemienionego. Mówi: *Nie są ze świata, jak i ja nie jestem ze świata, ale jednocześnie dodaje: Jak mnie posłałeś na świat, tak i ja posłałem ich na świat. I za nich poświęcam siebie samego, aby i oni byli poświę-*

zeni w prawdzie. To poświęcenie w prawdzie nadaje inną dynamikę obecności apostołowskiej w świecie. Wzmocnieni wewnętrzną jednością ruszają w świat, by, jak sól, przemieniać go od środka. Świat nie jest już czymś obcym, od czego należy się odgradzić, ale czymś, co jest zadaniem, wyzwaniem do podjęcia.

Jeżeli poważnie traktujemy swoje chrześcijaństwo, powinniśmy to zadanie przyjąć za swoje. Wszyscy przecież, niezależnie od tradycji wyznaniowej, z której się wywodzimy, jesteśmy zjednoczeni w nauce apostołowskiej i stanowimy cząstki jednej wielkiej wspólnoty zbawczej – usprawiedliwieni i uświęceni w jednym Bogu, przez Jego niewyczerpaną łaskę. To nas uzdalnia do wyjścia ku innym, reprezentującym inne tradycje, religie, narodowości, i czynienie Imienia Bożego znanym całemu światu. Jako chrześcijanie nie jesteśmy na zewnątrz świata, jesteśmy żywotną częścią jego tkanki, ponieważ nasz Zbawca uświęcił nas w prawdzie. Tym samym uczynił nas odpowiedzialnymi za los Ziemi i jej mieszkańców – całej *oikumene*. Prośmy Go, by nasze serca nie ochłodziły, a nasze zaangażowanie nie zwietrzało jak stara sól, ale było ożywcze i gotowe do odpowiedzi na pragnienia świata, i by chwała Pańska coraz bardziej – dzięki nam – jaśniała. Amen.

Bp Marek Izdebski
Kościół Ewangelicko-Reformowany

MODLITWA

Boże światłości, dziękujemy Ci za Twoje żywe Słowo, Jezusa Chrystusa, którego objawienie dotarło do nas przez nauczanie apostołów, których głos po raz pierwszy usłyszano w Jerozolimie. Niech Twój Święty Duch uświęca nas w prawdzie Twojego Syna. Spraw, byśmy bardziej przyłgnęli do Twojego słowa i służyli Twojemu królestwu w pokorze i miłości. Prosimy o to w imię Chrystusa. Amen.

DZIEŃ CZWARTY – piątek 21 stycznia 2011 r.

Temat dnia: *Dzielenie się jako wyraz naszej jedności*

CZYTANIE I: Iz 58,6-10

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

Czyż nie jest raczej ten post, który wybieram: rozerwać kajdany zła, rozwiązać więzy niewoli, wypuścić wolno uciśnionych i wszelkie jarzmo połamać; dzielić swój chleb z głodnym, wprowadzić w dom biednych tułaczy, nagiego, którego ujrzysz, przyodziać i nie odwrócić się od współziomków.

Wtedy twoje światło wejdzie jak zorza i szybko rozkwitnie twe zdrowie. Sprawiedliwość twoja poprzedzać cię będzie, chwała Pańska iść będzie za tobą. Wtedy zawołasz, a Pan odpowie, wezwiesz pomocy, a On rzeknie: Oto jestem!

Jeśli u siebie usuniesz jarzmo, przestaniesz grozić palcem i mówić przewrotnie, jeśli podasz twój chleb zgłodniałemu i nakarmisz duszę przygnębiającą, wówczas twe światło zabłyśnie w ciemnościach, a twoja ciemność stanie się południem.

Oto Słowo Boże

PSALM RESPONSOJNY: Ps 37,1-6

Refren: Niech sprawiedliwi weselą się w Panu.

Nie unoś się gniewem z powodu złoczyńców,
nie zazdrość tym, którzy czynią nieprawość,

bo uschną szybko jak trawa
i zwiędną jak bujna zieleń.

Refren: Niech sprawiedliwi weselą się w Panu.

Ufaj Panu i czyń dobrze,
mieszkaj w swej ziemi i bądź wierny.
Raduj się w Panu,
On spełni pragnienia twego serca.

Refren: Niech sprawiedliwi weselą się w Panu.

Powierz Panu swoją drogę,
zaufaj Mu, a On będzie działał.
Sprawi, że twoja sprawiedliwość zajaśnieje jak światło,
a prawość niczym blask południa.

Refren: Niech sprawiedliwi weselą się w Panu.

CZYTANIE II: Dz 4,32-37

Czytanie z Dziejów Apostolskich

Jedno serce i jeden duch ożywiały wszystkich wierzących. Nikt nie nazywał swoim tego, co posiadał, ale wszystko mieli wspólne. Apostołowie z wielką mocą świadczyli o zmartwychwstaniu Pana Jezusa. Towarzyszyła im bowiem wielka łaska. Nikt z nich nie cierpiał niedostatku, bo właściciele pól albo domów sprzedawali je i przynosili pieniądze uzyskane ze sprzedaży, i składali u stóp apostołów. Każdemu też rozdzielano według potrzeby. Także Józef, lewita rodem z Cypru, nazwany przez apostołów Barnabas, to znaczy Syn Pocieszenia, sprzedał ziemię, którą posiadał, a pieniądze przyniósł i złożył u stóp apostołów.

Oto Słowo Boże

Alleluja, alleluja, alleluja.

Szukajcie najpierw Królestwa Bożego,
a wszystko inne będzie wam dodane.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: Mt 6,25-34

Słowa Ewangelii według świętego Mateusza

[Jezus powiedział do swoich uczniów]:

Dlatego mówię wam: Nie martwcie się o swoje życie, co będziecie jeść i pić, ani o swoje ciało, w co się ubierzecie. Czy życie nie znaczy więcej niż jedzenie, a ciało niż ubranie?

Popatrzcie na ptaki pod niebem, nie sieją ani nie zbierają plonów i nie gromadzą w spichlerzach, a wasz Ojciec, który jest w niebie, karmi je. Czy nie jesteście cenniejsi niż ptaki? Kto z was, martwiąc się, może przedłużyć własne życie choćby o jeden dzień?

A o ubranie dlaczego się martwicie? Zwróćcie uwagę na lilie polne, jak wzrastają. Nie pracują ani nie przędą, a mówię wam, że nawet Salomon w całej swojej chwale nie był tak ubrany, jak jedna z nich. Jeśli więc roślinę polną, która dzisiaj jest, a jutro zostanie wrzucona do pieca, Bóg tak przyodziewa, to czy nie o wiele bardziej was, ludzie małej wiary?

Dlatego nie martwcie się, mówiąc: Co będziemy jeść? Co będziemy pić? W co mamy się ubrać? O to wszystko zabiegają poganie. Wasz Ojciec w niebie zna bowiem wszystkie wasze potrzeby. Szukajcie więc najpierw Królestwa Boga i Jego sprawiedliwości, a wszystko inne będzie wam dodane. Nie martwcie się o dzień jutrzejszy, bo jutro zatroszczy się samo o siebie. Każdy dzień ma dość własnego utrapienia.

Oto Słowo Pańskie

KOMENTARZ

Znakiem naszej łączności z Kościołem apostołskim Jerozolimy jest *trwanie w nauce Apostołów i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwach*. Kościół Jerozolimy przypomina nam praktyczną konsekwencję tego trwania – dzielenie się. Dzieje Apostolskie stwierdzają krótko: *Wszyscy, którzy uwierzyli, przebywali razem i wszystko mieli*

wspólne; sprzedawali majątki i dobra, i rozdzielali je każdemu według potrzeby (Dz 2,44-45). Dzisiejsze czytanie z Dziejów Apostolskich łączy tę radykalną postawę dzielenia się z pełnym mocy świadectwem apostołów o zmartwychwstaniu Pana Jezusa, *a wszyscy oni mieli wielką łaskę*. Dlatego nawet późniejsi prześladowcy Kościoła w Cesarstwie Rzymskim musieli przyznać: *Patrzcie, jak oni się miłują*.

Dzielenie dóbr znamionuje życie chrześcijan w Jerozolimie także dzisiaj. Jest ono znakiem ich łączności z pierwszymi chrześcijanami, ale także wyzwaniem dla wszystkich Kościołów. Łączy ono głoszenie Ewangelii, sprawowanie Eucharystii i budowanie braterskiej wspólnoty chrześcijan z radykalną równością i sprawiedliwością dla wszystkich. Dzielenie się jest świadectwem o zmartwychwstaniu Jezusa i znakiem łączności z Kościołem apostołskim Jerozolimy, jest ono także znakiem naszej jedności.

Jest wiele sposobów dzielenia się. Istnieje radykalne dzielenie się w Kościele pierwotnym, w którym każdy otrzymywał to, czego potrzebował do życia. Możliwe jest także dzielenie ciężarów, trudności, bólów i cierpień. Istnieje dzielenie się radością i sukcesem, zranieniami i uzdrowieniem. Wreszcie możliwe jest wzajemne dzielenie się między różnymi tradycjami kościelnymi – ekumeniczna wymiana darów. Hojne dzielenie się jest praktyczną konsekwencją naszego trwania w nauce apostołów i we wspólnocie. Jest ono konsekwencją naszej modlitwy o jedność chrześcijan.

HOMILIA

Szukajcie Królestwa Bożego – wzywa Pan Jezus na kartach Ewangelii wg św. Mateusza. To szukanie jest niezwykle ważnym zadaniem dla chrześcijan, bowiem bez niego nie ma prawdziwego chrześcijaństwa. Kto nie szuka królestwa Bożego – nie jest chrześcijaninem, nawet jeśli siebie za takiego się uważa! Wszelkie dobre uczynki, gorliwa pobożność, udział w życiu Kościoła, a nawet ekumeniczne zaangażowanie

nie znaczą, jeśli chrześcijanin – czy cała wspólnota – traci z oczu najważniejszy cel – królestwo Boga.

Wszystkie Kościoły starają się więc szukać tego królestwa, wykorzystując w poszukiwaniach własną tradycję i doświadczenia zebrane w ciągu całej swej historii. Z tego wynika różnorodność dróg, jakimi chrześcijanie zmierzają do upragnionego celu. Różnorodność ta, w przeszłości nieraz będąca przyczyną bolesnych podziałów, dziś może stać się też źródłem błogosławieństwa – błogosławieństwa wynikającego z dzielenia się tym, co mamy najlepszego w naszej tradycji, w dorobku teologicznym czy w stuleciach doświadczeń.

Do myśli tej jeszcze wrócimy... Teraz przez chwilę zastanówmy się nad jeszcze innym rodzajem dzielenia się, który wyprowadza nas daleko poza granice naszych Kościołów, a nawet poza granice chrześcijaństwa, i kieruje nie tylko ku wyznawcom innych religii, ale również ku niewierzącym, zagubionym, błędzącym i nie potrafiącym poradzić sobie z wyzwaniami współczesności. Wokół nas jest wielu takich ludzi – chociaż tak rzadko ich zauważamy...

Kilkakrotnie miałem okazję słyszeć z ust młodych ludzi stwierdzenie: „Pan Bóg kazał się dzielić”. Zwykle zdanie takie, wypowiedziane nieco kpiarskim tonem, pada wówczas, gdy jakiś młodzieniec chce od swego kolegi uzyskać materialne dobra – kanapkę, którą zapomniał zabrać do szkoły (lub po prostu jej nie ma, bo w domu jest biednie!) czy kilka groszy na loda lub – co, niestety, jest dziś coraz częstszym zjawiskiem – na alkohol, na zabronioną używkę.

Ale ani kpiarski ton młodych ludzi, ani też nie zawsze właściwe przeznaczenie uzyskanych – dzięki temu, że ktoś się podzielił – korzyści, nie zmienia prawdziwości tego stwierdzenia – Pan Bóg rzeczywiście kazał się dzielić!

Na kartach księgi Dziejów Apostolskich znajdujemy historię pierwszego zastosowania na wielką skalę zasady dzielenia się. Chrześcijanie jerozolimscy sprzedawali swoje majątki i oddawali pieniądze apostołom, a ci wydzielali każdemu, ile mu było potrzeba. W efekcie nie było tam nikogo, kto cierpiałby niedostatek.

Dziś nikt nie żąda od chrześcijan, by – łożąc na najszczytniejsze nawet cele – pozbywali się dorobku całego życia. Jednak nie wolno nam – jeśli rzeczywiście chcemy zmierzać do królestwa Bożego – zamykać oczu na potrzeby innych ludzi, zwłaszcza tych, którzy pod względem materialnym znajdują się już poza przysłowiowym nawiasem społeczeństwa. Nie darmo prorok Izajasz pisał o *głodnych, biednych i bezdomnych*... Czyż i dziś nie spotykamy takich ludzi? Czy nie przychodzą oni do naszych Kościołów? Czy nie szukają u nas pomocy? I wreszcie – czy nie jest dramatem, że tak często odchodzą z kwitkiem?

Dziś Kościoły – wszystkie Kościoły, niezależnie od tradycji, historii, doświadczeń czy wreszcie teologicznych podobieństw i różnic – powinny nie tylko jednym głosem ujmować się za tymi, którzy są w potrzebie, ale również jednym sercem – tak jak to było w pierwszym Kościele w Jerozolimie – pomagać tym, którzy nie radzą sobie w skomplikowanej rzeczywistości XXI w. Bez tego wiarygodność naszego – chrześcijańskiego! – świadectwa oscylować będzie w pobliżu zera, a ci, którzy, słysząc piękne słowa o miłości, spodziewali się pomocy, ale odeszli z niczym, nie wrócą więcej – a to ich odejście obciąża nasze – chrześcijańskie! – sumienie...

Pola do pracy na pewno nie zabraknie. Wszak sam Pan Jezus powiedział kiedyś, że *ubogich zawsze mieć będziemy*. Wielu ludzi czeka na nas... Czekają na chrześcijan! I to bynajmniej nie na wynik sporów czy dialogów teologicznych, nie na podpisanie ważnych umów czy porozumień, nie na uzgodnienie takiej czy innej kwestii – która kiedyś, w historii stała się źródłem podziału. Ludzie czekają na wyciągniętą pomocną dłoń, na kromkę chleba, na miłość, która przecież – niezależnie od tradycji, historii i teologii – powinna być fundamentem każdego Kościoła, jeśli rzeczywiście chce on być chrześcijański!

Idźmy więc do tych ludzi i dzielimy się z nimi miłością – tak jak swoją miłością podzielił się z nami Bóg Ojciec, ofiarowując nam swego Syna – Zbawcę! Wówczas nasze – chrześcijańskie! – światło rozbrzyśnie

w ciemności, a spójne świadectwo słów i czynów będzie przyciągało do nas innych ludzi!

W gronie Sióstr i Braci też powinniśmy się dzielić – nie tylko chlebem powszednim, bo w gronie chrześcijan to chyba oczywiste, ale również bogactwem naszych Kościołów: ich tradycją, historią i dorobkiem teologicznym. Również radościami i smutkami zwykłego, szarego dnia, bo przecież nawet poznanie tego, co nas różni, może być wzbogacające, a poznanie tego, co wspólne, może prowadzić nas coraz bliżej jedności. I będzie prowadziło – jeśli tylko wykazemy odrobinę dobrej woli oraz miłości do tych „innych”, i szacunku dla ich dorobku – nawet wówczas, jeśli nie potrafimy się z tym dorobkiem w pełni utożsamić.

Dzielmy się więc między sobą... Dzielimy się też z innymi – zwłaszcza z tymi, którzy szczególnie potrzebują chrześcijańskiej miłości okazanej czynami. To dzielenie się dobrem nie pozostanie niezauważone przez Tego, który jest dawcą wszelkiego dobra, miłości i jedności. Amen.

Ks. Wawrzyniec Markowski
Kościół Ewangelicko-Methodystyczny

MODLITWA

Boże sprawiedliwości, Twoje dary są bez miary. Dziękujemy Ci, że dajesz nam to, czego potrzebujemy, tak iż mamy pożywienie, ubranie i dach nad głową. Zachowaj nas od grzechu samolubnego gromadzenia dóbr. Umocnij nas, byśmy byli narzędziem Twojej miłości i dzielili się wszystkim, co nam dajesz, jako świadkowie Twojej szczodrości i sprawiedliwości. Jako naśladowców Chrystusa prowadź nas ku wspólnemu działaniu wszędzie tam, gdzie są potrzeby: gdzie rodziny są pozbawione domów, gdzie słabi cierpią z rąk mocnych, gdzie bieda i bezrobocie niszczą życie. O to modlimy się w imię Jezusa, w jedności Ducha Świętego. Amen.

DZIEŃ PIĄTY – sobota 22 stycznia 2011 r.

Temat dnia: *Łamać chleb w nadziei*

CZYTANIE I: Wj 16,13b-21a

Czytanie z Księgi Wyjścia

Rano warstwa rosy leżała dokoła obozu. Gdy się warstwa rosy uniosła ku górze, wówczas na pustyni leżało coś drobnego, ziarnistego, niby szron na ziemi. Na widok tego Izraelici pytali się wzajemnie: «Co to jest?» gdyż nie wiedzieli, co to było. Wtedy powiedział do nich Mojżesz: «To jest chleb, który daje wam Pan na pokarm. To zaś nakazał wam Pan: Każdy z was zbierze dla siebie według swej potrzeby, omer na głowę. Każdy z was przyniesie według liczby osób, które należą do jego namiotu».

Izraelici uczynili tak i zebrali jedni dużo, drudzy mało. Gdy mierzyli swój zbiór omerem, to ten, który zebrał wiele, nie miał nic zbywającego, kto zaś za mało zebrał, nie miał żadnego braku każdy zebrał według swych potrzeb. Następnie Mojżesz powiedział do nich: «Niechaj nikt nie pozostawia nic z tego do następnego rana». Niektórzy nie posłuchali Mojżesza i pozostawili trochę na następne rano. Jednak tworzyły się robaki i nastąpiło gnicie. I rozgniewał się na nich Mojżesz. Zbierali to każdego rana, każdy według swych potrzeb.

Oto Słowo Boże

PSALM RESPNSORYJNY: Ps 116,12-14.16-18

Refren: Dziękujcie Panu, bo swój lud nakarmił.

Czym zdołam odwdziaczyć się Panu
za całe dobro, które mi okazał?

Podniosę kielich zbawienia

i wezwę imienia Pana.

Refren: Dziękujcie Panu, bo swój lud nakarmił.

Moje śluby złożone Panu

wypełnię wobec całego Jego ludu.

O Panie, jestem Twoim sługą,

Twoim sługą, synem Twojej służebnicy.

Ty rozerwałeś moje pęta,

Refren: Dziękujcie Panu, bo swój lud nakarmił.

Tobie złożę ofiarę dziękczynną

i będę wzywał imienia Pana.

Moje śluby złożone Panu

wypełnię wobec całego Jego ludu,

Refren: Dziękujcie Panu, bo swój lud nakarmił.

CZYTANIE II: 1Kor 11,17-18.23-26

Czytanie z Pierwszego Listu świętego Pawła Apostoła do Koryntian

[Bracia:]

To zaś nakazując, nie pochwalam, że schodzicie się nie dla waszego pożytku, ale dla waszej szkody. Najpierw bowiem słyszę, że gdy się schodzicie jako Kościół, powstają między wami podziały, i po części temu wierzę.

Ja bowiem otrzymałem od Pana to, co też wam przekazałem, że Pan Jezus tej nocy, której został wydany, wziął chleb i po dziękczynieniu połamał i powiedział: To jest Moje ciało za was wydane. To czyńcie na Moją pamiątkę. Podobnie po wieczerzy wziął także kielich, mówiąc: Ten kielich jest Nowym Przymierzem w Mojej krwi. To czyńcie, ile razy będziecie pić, na Moją pamiątkę. Ile razy bowiem spożywacie ten chleb i pijecie kielich, śmierć Pana głosicie, aż przyjdzie.

Oto Słowo Boże

Alleluja, alleluja, alleluja.

To jest chleb, który zstąpił z nieba,
kto go spożywa będzie żyć na wieki.

Alleluja, alleluja, alleluja.**EWANGELIA: J 6,53-58****Słowa Ewangelii według świętego Jana**

[Jezus powiedział:]

Zapewniam, zapewniam was, jeśli nie będziecie jedli ciała Syna Cłowieczego i nie będziecie pili Jego krwi, nie będziecie mieli w sobie życia. Kto spożywa Moje ciało i pije Moją krew, ma życie wieczne, a Ja go wskrzeszę w dniu ostatecznym. Moje ciało bowiem jest prawdziwym pokarmem, a Moja krew jest prawdziwym napojem. Kto spożywa Moje ciało i pije Moją krew, pozostaje we Mnie, a Ja w nim. Tak jak żyjący Ojciec posłał Mnie, tak i Ja żyję przez Ojca, i ten, kto Mnie spożywa, będzie żyć przeze Mnie. To jest chleb, który zstąpił z nieba – nie jak ten, który zjedli ojcowie i poumierali. Kto spożywa ten chleb, będzie żyć na wieki.

Oto Słowo Pańskie**KOMENTARZ**

Od czasów pierwszej wspólnoty w Jerozolimie aż po dziś dzień łamanie chleba jest dla chrześcijan wydarzeniem centralnym. Dla chrześcijan żyjących dziś w Jerozolimie tradycyjne dzielenie chleba jest wyrazem przyjaźni, przebaczenia i wzajemnego zaangażowania. To łamanie chleba wzywa nas do szukania jedności, która mogłaby przemawiać profetycznie do pełnego podziałów świata. Ten świat kształtuje nas w różny sposób, ale w łamaniu chleba chrześcijanie odradzają się, by być profetycznym znakiem nadziei dla całej ludzkości.

Również dziś łamiemy chleb *w radości i hojności serca*, ale także doświadczamy, przy każdym sprawowaniu Eucharystii, bolesnej rzeczywistości naszego rozdzielania. W ten piąty dzień Tygodnia Modlitw chrześcijanie Jerozolimy zbierają się razem *w sali na górze*, w miejscu Ostatniej Wieczerzy. I tam, bez sprawowania Eucharystii, łamią chleb *w n a d z i e i*.

Uczymy się tej nadziei, doświadczając, że Bóg troszczy się o nas na bezdrożach naszego rozgoryczenia. W Księdze Wyjścia czytamy, jak Bóg odpowiada na szemranie swojego ludu, który wyzwolił. Dostarcza mu wszystkiego, czego on potrzebuje – ni mniej, ni więcej. Manna na pustyni jest darem Bożym, którego nie można zbierać na zapas ani w pełni zrozumieć. Jest ona powodem do prostego dziękczynienia, że Bóg *uwolnił nas z więzów* – jak to śpiewamy w psalmie.

Święty Paweł wyjaśnia, że łamanie chleba nie oznacza tylko sprawowania Eucharystii. Chodzi o to, by być ludem eucharystycznym, tzn. *s t a w a ć s i ę* Ciałem Chrystusa w świecie. Dzisiejsze czytanie, w swoim kontekście (1 Kor 10-11), przypomina, jak powinna żyć chrześcijańska wspólnota: w łączności z Chrystusem, co w konsekwencji prowadzi do właściwego postępowania w niełatwym świecie, do kierowania się rzeczywistością życia w Chrystusie. Żyjemy bowiem *na jego pamiątkę*.

Jako lud łamania chleba jesteśmy ludźmi życia wiecznego, życia w pełni, jak czytamy w Ewangelii wg św. Jana. Sprawowanie przez nas Eucharystii wzywa do refleksji na sposobem, w jaki, dzień po dniu, wyraża się obfitość tego daru życia, zarówno w naszych nadziejach jak i trudnościach. Mimo codziennych wyzwań, wśród których żyją chrześcijanie Jerozolimy, świadczą oni, jak można się radować nadzieją.

HOMILIA

W Starym Testamencie spotykamy się z wieloma prorocत्वami i obrazami odnoszącymi się do szczególnego daru Bożego dla świata

– Jezusa Chrystusa. Jednym z nich jest chleb z nieba w postaci manny, który Izraelici zbierali każdego rana, ale wystarczał on im tylko na jeden dzień. Pan Jezus w rozmowie z Żydami nawiązuje do tego wydarzenia, przekonując ich, że On jest takim chlebem z nieba, ale duchowym, a nie materialnym. Manna, choć miała nadprzyrodzone pochodzenie, była posiłkiem materialnym, utrzymywała przy życiu fizycznym, natomiast to, czym obdarza On swoich wiernych, ma wymiar nadprzyrodzony i gwarantuje wieczne życie z Nim.

Pan Jezus wiele razy łamał chleb i karmił nim głodnych i zmęczonych. Wszyscy ewangelisci-synoptycy (Mt 26,26-28; Mk 14,22-24 i Łk 22,19-20) wspominają Jego Ostatnią Wieczerzę z uczniami, gdy łamał chleb i podawał kielich z winem, zapowiadając swoją rychłą śmierć. Jego krew została przelana za wielu tych, którzy w pokucie i wierze całą swoją nadzieję pokładają w Nim jako swoim Zbawicielu i Panu.

W Pierwszym Liście do Koryntian św. Paweł podaje najstarszą i najbliższą prawdzie interpretację tego wydarzenia (zob. 1 Kor 11,23-26). Różne nurty chrześcijańskie przez wieki tworzyły własne pojmowanie tego ostatniego spotkania Pana ze swoimi uczniami przy stole. Dlatego nazywa się je Wieczerzą Pańską, Eucharystią, łamaniem chleba, komunią czy pamiętką. Każde określenie ma w tekście biblijnym swoje uzasadnienie i wielkie znaczenie.

Wieczerza Pańska mówi o tym, że rzeczywiście jest On Panem i Gospodarzem tego przyjęcia. Mówiąc o Wieczerzy, św. Paweł nazywa ją Stołem Pana (1 Kor 10,21). To On zaprasza nas do tego posiłku i rozdaje chleb i wino. Zanim jednak rozdał chleb, wziął go w swoje ręce i wznosił dziękczynną modlitwę, podziękował Ojcu za wysłanie na ten świat, może nawet dziękował za siedzących przy stole uczniów. „Eucharystia” to greckie słowo, które znaczy „podziękowanie” czy „dziękczynienie”. *Jezus wziął chleb, złożył dziękczynienie i...* (1 Kor 11,24). Kiedykolwiek łamiemy chleb, zawsze powinniśmy Bogu dziękować. W swojej modlitwie psalmista powiada: *Tobie złożę ofiarę dziękczynną i będę wzywał imienia Pana* (Ps 116,17).

Po złożeniu podziękowania Pan Jezus łamał ten chleb, wyjaśniając, że tak za nich będzie łamane Jego ciało. [fragment opuszczony przez Redakcję].

Łamanie chleba przy Stole Pańskim jednoczyło i nadal jednoczy wierzących nie tylko z Chrystusem, ale też i ze sobą nawzajem. To dlatego św. Paweł napisał do Koryntian o niegodnym przystępowaniu do Wieczerzy Pańskiej, ponieważ *kto spożywa i pije, nie zważając na Ciało, spożywa i pije własne potępienie* (1 Kor 11,29). A w szerszym kontekście wyjaśnia, że ochrzczeni w jednym Duchu stanowią *jedno Ciało, czy to Żydzi czy Grecy, czy to niewolnicy, czy wolni* (1 Kor 12,13). Wspólnota wyznawców Chrystusa stanowi jedno Ciało, jest to Ciało Chrystusa. *Wy zaś jesteście Ciałem Chrystusa, a z osobna członkami* (1 Kor 12,27). Wieczerza tworzy komunie, prawdziwą wspólnotę, zbudowaną na fundamencie pokuty i wiary w Chrystusa.

Łamanie chleba we wspólnocie wyznawców Jezusa jest również pamiętką. *To czyńcie na moją pamiętkę* – powiedział Jezus, rozdając połamany przez siebie chleb. *To czyńcie, ile razy będziecie pić, na moją pamiętkę* (1 Kor 11,24-25). Jest to wspomnianie i przeżywanie tego, co wydarzyło się na Golgocie. [fragment opuszczony przez Redakcję].

I wreszcie łamanie chleba wiąże się z nadzieją. *Ile razy bowiem spożycie ten chleb i pijecie kielich, śmierć Pana głosicie, aż przyjdzie* (1 Kor 11,26). Zwiastowanie śmierci Pana wiąże się bezpośrednio z Jego zmartwychwstaniem i chwalebny wniebowstąpieniem, a także z obietnicą Jego tryumfalnego powrotu (Mt 25,31-46; Dz 1,9-11). Zadaniem Kościoła jest pobudzenie wiernych do czujności i gotowości na spotkanie z Panem. Każda Wieczerza Pańska ma przypominać nam o rychłym powrocie Pana Jezusa, ale będzie to Jego powrót już w mocy i chwale. Łamanie chleba w nadziei na spotkanie się ze swoim Panem i Zbawicielem jest wielką radością Jego wiernych naśladowców. Jest to jednoczesne spojrzenie zarówno za, jak i przed siebie, co ma budować ich teraźniejszą jedność.

*Konstanty Wiazowski
Kościół Chrześcijan Baptystów*

MODLITWA

Boże nadziei, uwielbiamy Cię za Twój dar Wieczery Pańskiej, podczas której, w Duchu Świętym, spotykamy Twojego Syna, Jezusa Chrystusa, żywy chleb z nieba. Przebacz nam, że nie jesteśmy godni tego daru – przez to, że żyjemy w sporach, że akceptujemy niesprawiedliwość, że w samozadowoleniu godzimy się na podział. Panie, prosimy Cię, abyś przyspieszył dzień, w którym cały Twój Kościół będzie wspólnie łamał chleb. Pomóż nam, byśmy w oczekiwaniu tego dnia jeszcze bardziej troszczyli się o to, by być ludem, który przez Eucharystię jest kształtowany do służby światu. Prosimy o to w imię Jezusa. Amen.

DZIEŃ SZÓSTY – niedziela 23 stycznia 2011 r.

Temat dnia: *Umocnieni do działania przez modlitwę*

CZYTANIE I: Jon 2,1-9

Czytanie z Księgi proroka Jonasza

Pan zesłał wielką rybę, aby połknęła Jonasza. I był Jonasz we wnętrzościach ryby trzy dni i trzy noce. Z wnętrzości ryby modlił się Jonasz do swego Pana Boga. I mówił:

W utrapieniu moim wołałem do Pana, a On mi odpowiedział. Z głębokości Szeolu wzywałem pomocy, a Ty usłyszałeś mój głos. Rzuciłeś mnie na głębię, we wnętrze morza, i nurt mnie ogarnął. Wszystkie Twe morskie bałwany i fale Twoje przeszły nade mną. Rzekłem do Ciebie: Wygnany daleko od oczu Twoich, jakże choć tyle osiągnę, by móc wejrzeć na Twój święty przybytek? Wody objęły mnie zewsząd, aż po gardło, ocean mnie

otoczył, sitowie okoliło mi głowę. Do posad gór zstąpiłem, zawory ziemi zostały poza mną na zawsze. Ale Ty wyprowadziłeś życie moje z przepaści, Panie, mój Boże! Gdy gasło we mnie życie, wspomniałem na Pana, a modlitwa moja dotarła do Ciebie, do Twego świętego przybytku. Czciociele próżnych marność opuszczają Łaskawego dla nich.

Oto Słowo Boże

PSALM RESPONSORYJNY: Ps 67, 2-7

Refren: Wysłuchaj, Panie, naszego błagania.

Niech Bóg się nad nami zlituje
i niech nam błogosławi,
niech rozjaśni nad nami swoje oblicze,
aby poznano na ziemi Jego drogę,
wśród wszystkich narodów Jego zbawienie.

Refren: Wysłuchaj, Panie, naszego błagania.

Niech wysławiają Ciebie, Boże, ludy,
niech wysławiają Ciebie wszystkie narody!
Niech ludy cieszą się i radują,
bo Ty sprawiedliwie sędzisz narody,
a ludom przewodzisz na ziemi.

Refren: Wysłuchaj, Panie, naszego błagania.

Niech wysławiają Ciebie, Boże, ludy,
niech wysławiają Ciebie wszystkie narody!
Ziemia wydała swoje plony
– niech nam Bóg, nasz Bóg, błogosławi!

Refren: Wysłuchaj, Panie, naszego błagania.

CZYTANIE II: 1Tm 2,1-8

Czytanie z Pierwszego Listu świętego Pawła Apostoła do Tymoteusza

Proszę przede wszystkim, aby prośby, modlitwy, błagania i dziękczynienia były zanoszone za wszystkich ludzi, za królów i wszystkich rządzących, abyśmy mogli wieść życie spokojne i bezpieczne, z całą pobożnością i godnością. Jest to bowiem rzecz piękna i miła przed naszym Zbawcą, Bogiem, który pragnie, aby wszyscy ludzie zostali zbawieni i doszli do poznania prawdy.

Jeden jest bowiem Bóg, jeden też pośrednik między Bogiem a ludźmi, człowiek, Chrystus Jezus, który wydał samego siebie na okup za wszystkich, jako świadectwo we właściwym czasie. Ze względu na nie zostałem ustanowiony głosiцеlem i apostołem – mówię prawdę, nie kłamię – nauczycielem pogan w wierze i prawdzie. Pragnę więc, aby mężczyźni modlili się w każdym miejscu, podnosząc do góry ręce czyste, bez gniewu i kłótni.

Oto Słowo Boże

Alleluja, alleluja, alleluja.

Jedyny nasz Mistrzu i Panie,
naucz nas się modlić.

Alleluja, alleluja, alleluja.

EWANGELIA: Mt 6,5-15

Słowa Ewangelii według świętego Mateusza

[Jezus powiedział do swoich uczniów]:

Gdy się modlicie, nie naśladujcie obłudników, którzy lubią odprawić modlitwy w synagogach i na głównych ulicach, aby pokazać się ludziom. Zapewniam was, już otrzymują swoją nagrodę. Ale ty, gdy się modlisz, wejdź do swojego pokoju, zamknij drzwi i módl się do swego Ojca, który jest w ukryciu, a twój Ojciec, który widzi także to, co ukryte, wynagrodzi tobie.

W swoich modlitwach nie bądźcie gadatliwi jak poganie, którym wydaje się, że zostaną wysłuchani ze względu na swą wielomówność. Nie naśladujcie ich. Ojciec wasz bowiem wie, jakie macie potrzeby, jeszcze zanim Go poprosicie.

Wy zatem tak się módlcie:

Ojcze nasz, który jesteś w niebie,
niech się święci Twoje imię.

Niech przyjdzie Twoje Królestwo,
niech się spełni Twoja wola
jak w niebie, tak i na ziemi.

Naszego chleba powszedniego daj nam dzisiaj
i przebacz nam nasze winy,
tak jak i my przebaczymy tym, którzy przeciw nam zawinili,
i nie dopuść, abyśmy ulegli pokusie,
ale nas zachowaj od złego.

Jeśli przebaczycie ludziom ich przewinienia, to i wam przebaczy wasz Ojciec, który jest w niebie. Jeśli zaś nie przebaczycie ludziom, to i wasz Ojciec nie przebaczy wam przewinień.

Oto Słowo Pańskie

KOMENTARZ

Obok trwania w nauce apostołów, we wspólnocie i w łamaniu chleba, czwartym znakiem rozpoznawczym pierwotnego Kościoła Jerozolimy jest życie modlitwy. Dla wszystkich chrześcijan Jerozolimy i świata jest ono koniecznym źródłem mocy i siły. Świadectwo chrześcijan Jerozolimy wzywa nas do lepszego uświadomienia sobie naszej postawy względem niesprawiedliwości i nierówności w naszym środowisku. To właśnie modlitwa uzdalnia nas do tego wspólnego posłannictwa.

To właśnie intensywność modlitwy pozwala Jonaszowi na niezwykle uwolnienie z wnętrzości wielkiej ryby. Jego modlitwa jest szczerą

i rodzi się z żalu, że próbował uniknąć woli Bożej: uciekł on przed powołaniem prorockim, aż w końcu znalazł się w sytuacji beznadziejnej. I właśnie tutaj Bóg wysłuchuje jego modlitwy, ratując go, aby wypełnił misję prorocką.

Psalm wzywa nas do modlitwy, aby zajaśniało nad nami Boże oblicze – nie tylko dla naszego własnego dobra, ale po to, aby jego prawo stało się znane „wśród wszystkich narodów”.

Kościół apostołski przypomina nam, że modlitwa jest częścią siły i mocy jego misji oraz prorocstwem *d l a ś w i a t a*. W Liście do Tymoteusza apostoł Paweł poucza nas, by się modlić szczególnie za tych, którzy sprawują władzę, byśmy wszyscy mogli żyć razem w godności i pokoju. Modlimy się o jedność naszych społeczności, krajów, o jedność całej ludzkości w Bogu. Nasza modlitwa o jedność w Chrystusie rozciąga się na cały świat.

Dynamizm życia modlitwy zakorzenia się w nauczaniu Pana. W czytaniu z Ewangelii wg św. Mateusza słyszymy, jak Jezus uczy swoich uczniów, że modlitwa jest *ukrytą siłą*, której moc nie wynika z wystawiania się na pokaz, ale z pokornego stanięcia przed Panem. W modlitwie „Ojcze nasz” zawarte jest streszczenie nauki Jezusa. Odmawianie jej wspólnie tworzy z nas zjednoczony lud, który szuka woli Ojca i pragnie budować Jego królestwo już tu, na ziemi. Przez tę modlitwę Bóg Ojciec wzywa nas do przebaczenia i pojednania.

HOMILIA

Teksty biblijne na szósty dzień Tygodnia Modlitwy o Jedność Chrześcijan podkreślają znaczenie modlitwy, która ukazuje nam m. in. perspektywę zjednoczenia w Chrystusie. Modlitwę tę odmawiają chrześcijanie na całym świecie, jest to również – obecna w liturgii – modlitwa Kościoła. Słowa Modlitwy Pańskiej dają nam możliwość budowania bliskiej relacji z Bogiem, którego jesteśmy dziećmi. Chrystus, który *wydał siebie samego na okup za wszystkich* (1 Tm 2,6), przyjął nasze człowieczeń-

stwo, uświęcił je i wskazał, że jedynie On jest drogą do Ojca. Pan Jezus nauczył swoich uczniów, by zaufali Bogu, który jest Ojcem wszystkich. Bóg Ojciec chociaż mieszka w niebie, jednak jako nasz Ojciec jest blisko każdego człowieka. Królestwo Boże, o którego przyjście powinniśmy się modlić, obejmie wszystkich, którzy wypełnią Jego wolę i uwielbią Imię Boże. Prośby zawarte w Modlitwie Pańskiej dotyczą przede wszystkim chwały Bożej, ale odnoszą się też do naszej codziennej egzystencji. Uczą też, jakie powinny być nasze relacje z innymi ludźmi.

Obecnie, dzięki szybkiej komunikacji, łatwo jest skrócić dystans między bardzo odległymi miejscami na kuli ziemskiej. Niestety, w naszej codzienności o wiele trudniej jest skrócić dystans, który dzieli nas od drugiego człowieka. Zamykamy się bowiem w świecie naszych obowiązków, egoistycznych przyzwyczajęń i nie mamy czasu na kontakt z innymi ludźmi. Często jesteśmy pozbawieni wrażliwości na potrzeby ludzi chorych, samotnych, którzy oczekują od nas życzliwości.

Wśród siedmiu próśb zawartych w Modlitwie Pańskiej jest błaganie o chleb powszedni, który jest niezbędny do życia. Spożywamy wspólnie posiłki, uczestniczymy w agapach ekumenicznych i mamy świadomość, jak bardzo wspólny stół jednoczy obecnych i sprawia, że stajemy się jedną rodziną. Każda wspólnota składa się z wielu – różniących się od siebie – osób. Są jednak wspólne wartości, które łączą i tworzą komunie. Bóg jest Ojcem wszystkich ludzi, niezależnie od koloru skóry, przynależności religijnej czy politycznej. Jest Ojcem dla ludzi zamożnych, a również dla wszystkich biednych i zagubionych w tym świecie. *Jeden jest Bóg i Ojciec wszystkich, który jest ponad wszystkich i we wszystkich* (Ef 4,6). Bóg, jako Ojciec całej wspólnoty ludzkiej, pragnie, byśmy w Nim szukali pomocy, dążąc do jedności z każdym człowiekiem dobrej woli. Nade wszystko mamy miłować „domowników wiary”, a więc poszukiwać wspólnych prawd do budowania jedności Kościoła, którego Panem jest Jezus Chrystus. W ciągu wieków nastąpiły różne podziały wśród chrześcijan. Ich przyczyną byli ludzie, którzy nie zawsze rozumieli potrzebę zachowania daru jedności. A Pan modlił się: *Aby wszyscy byli jedno, jak Ty, Ojcze we Mnie, a Ja w Tobie, żeby i oni byli w Nas,*

aby świat uwierzył, że Ty mnie posłałeś (J 17,21). Istnieje zatem potrzeba zjednoczenia wszystkich uczniów Jezusa, by ewangelizacja narodów, czyli pozyskiwanie nowych uczniów Chrystusa, była owocna. W czasie styczniowych modlitw prosimy Boga, by stała się jedna Owczarnia i jeden Pasterz. Modlimy się o zjednoczenie chrześcijan w Jezusie Chrystusie, który jest Głową Kościoła. Chcąc tworzyć ekumeniczną rzeczywistość, pełną wzajemnego szacunku i miłości, należy najpierw pojednać się z Bogiem i przebaczyć z serca tym, którzy w jakikolwiek sposób nie wykazali dobrej woli i wielokrotnie dopuścili się zgrzeszenia podziału Kościoła. *Odpuść nam nasze winy jako i my odpuszczamy naszym winowajcom*. Niech miłosierny Bóg sprawi, by z rejestru naszej pamięci usunięte zostały wszelkie uprzedzenia wobec innych wyznawców Jezusa Chrystusa i dopomoże na drodze do pełnego zjednoczenia.

W Modlitwie Pańskiej prosimy m.in. o chleb powszedni, za który powinniśmy codziennie Bogu dziękować. Chrystus Pan ustanowił niezwykły pokarm, Eucharystię, w której spożywamy Ciało i Krew Pańską. Jest Ona wiecznym znakiem miłości i miłosierdzia Boga. Zbawiciel, ustanawiając Przenajświętszy Sakrament, dał nam pokarm, *który trwa na wieki* (J 6,27). To Jezus Chrystus jest *Chlebem Boga, który zstąpił z nieba i daje Życie światu* (J 6,33). Daj Boże, by w przyszłości połączyła chrześcijan wspólnota Stołu eucharystycznego. W tej wielkiej tajemnicy wiary, według apostolskiego rozumienia, możemy w pełni stanowić jeden Kościół dopiero wtedy, gdy uznamy obecność Chrystusa w Eucharystii, zgodnie z tradycją pierwszych chrześcijan: *I trwali w nauce apostolskiej i we wspólnocie, w łamaniu chleba i modlitwach* (Dz 2,42).

Modlitwa nasza powinna być nade wszystko pokorna, wpływająca z głębi serca, gdyż Bóg tylko pokornym łaskę daje. Nie powinniśmy się modlić jak obłudnicy, by pokazać się ludziom, gdyż Bóg widzi i wynagrodzi to, co jest ukryte (por. Mt 6,6). Skuteczność modlitwy zależy od wewnętrznej postawy proszącego. Im bardziej będzie ona szczerą, pokorną i ufna, tym więcej darów Bóg nam przekaże, byśmy mogli urzeczywistnić Jego pragnienie, *aby wszyscy byli jedno*. Jest to zadanie, które przekracza nasze ludzkie możliwości, ponieważ bez

Chrystusa *nic uczynić nie możemy*. Tylko z Jego błogosławieństwem możliwe jest budowanie jedności Kościoła na gruncie apostolskiej wiary i wierności Objawieniu Bożemu. Wierzimy, że Bóg, który jest Miłością, sprawi, że wszyscy chrześcijanie w Nim i w Jego Miłości zostaną zjednoczeni. *Jak wiara w przyjście Mesjasza Króla zawiodła Żydów, wiara w dogmaty rozdzieliła narody, tak Miłość zjednoczy wszystkich* (słowa Założycielki mariawityzmu, św. Marii Franciszki).

Kościół w Polsce osiągnęły już wiele na płaszczyźnie ekumenicznej. Między innymi wzajemnie uznały ważność chrztu świętego. Usiłują też uzgodnić problem teologiczny i duszpasterski małżeństw mieszanych. Ponadto trwają dialogi interkonfesyjne, które – miejmy nadzieję – z Bożą pomocą pozwolą jeszcze bardziej zbliżyć się do widzialnej jedności wszystkich wierzących w Chrystusa. Tak więc trwałą wspólnotę ekumeniczną powinniśmy budować na gruncie apostolskiego wyznania i głębokiego rozumienia Eucharystii, jako obecności w Niej samego Chrystusa. Módlmy się, by Jezus Chrystus, który jest *chlebem życia* (J 6,48), wzmocnił naszą wolę do nieustannego dążenia do jedności w Chrystusie. Niech się urzeczywistni pragnienie Zbawiciela, by wszyscy Jego uczniowie stanowili jedno, spożywając z dziękczynieniem i uwielbieniem Jego Eucharystyczne Ciało i Krew.

Bp M. Ludwik Jabłoński
Kościół Starokatolicki Mariawitów

MODLITWA

Boże, nasz Ojczy, radujemy się z tego, że zawsze i wszędzie, i we wszystkich kulturach byli i są ludzie, którzy modlą się do Ciebie. Dziękujemy Ci przede wszystkim za nauczanie Twojego Syna, Jezusa Chrystusa, który dał nam przykład wytrwania w modlitwie, by przyszło Twoje królestwo. Pomóż nam, byśmy się lepiej modlili jako chrześcijanie zgromadzeni razem i poznali, że nas prowadzisz i umacniasz w chwilach radości i próby, w mocy Twojego Świętego Ducha. Amen.

DZIEŃ SIÓDMY – poniedziałek 24 stycznia 2011 r.

Temat dnia: *żyć wiarą w zmartwychwstanie*

CZYTANIE I: Iz 60,1-3.18-22

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

Powstań! Świeć, bo przyszło tve światło i chwała Pańska rozblýska nad tobą. Bo oto ciemność okrywa ziemię i gęsty mrok spowija ludy, a ponad tobą jaśnieje Pan, i Jego chwała jawi się nad tobą. I pójdą narody do twojego światła, królowie do blasku twojego wschodu.

Już się nie usłyszyc o krzywdzie w twym kraju, o spustoszeniu i zagładzie w twoich granicach. Murom twoim nadasz miano „Ocalenie”, a bramom twoim „Chwała”. Już słońca mieć nie będziesz w dzień jako światła, ani jasność księżycy nie zaświeci tobie, lecz Pan będzie ci wieczną światłością i Bóg twój - twoją ozdobą. Tve słońce nie zajdzie już więcej i księżyc twój się nie zaćmi, bo Pan będzie ci światłością wieczną i skończą się dni twej żałoby.

Cały twój lud będzie ludem sprawiedliwych, którzy posiadą kraj na zawsze, nowa odrośl z mojego szczepu, dzieło rąk moich, abym się wslawił. Z bardzo małego stanie się tysiācem, z najnieznacniejszego - narodem potężnym. Ja, Pan, zdziałam to szybko w swoim czasie.

Oto Słowo Boże

PSALM RESPORSORYJNY: Ps 118,1.5-7

Refren: Wzywałem Pana i On mnie ocalił.

Wysławiajcie Pana, bo jest dobry,

bo Jego łaska trwa na wieki!

Wzywałem Pana w nieszczęściu,

Pan mnie wysłuchał i wyzwolił.

Refren: Wzywałem Pana i On mnie ocalił.

Pan jest ze mną, nie będę się lękał,

co może zrobić mi człowiek?

Pan jest ze mną, wśród tych, którzy mi pomagają,

zatriumfuję więc nad nieprzyjaciółmi.

Refren: Wzywałem Pana i On mnie ocalił.

CZYTANIE II: Rz 6,3-11

Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Rzymian

[Bracia:]

Czy nie wiecie, że my wszyscy, którzy zostaliśmy zanurzeni w Chrystusa Jezusa, zostaliśmy zanurzeni w Jego śmierć? Zostaliśmy więc pogrzebani z Nim przez zanurzenie w śmierć, abyśmy tak, jak Chrystus został wskrzeszony z martwych dzięki chwale Ojca, i my prowadzili nowe życie.

Jeśli bowiem przez śmierć, podobną do Jego śmierci, zostaliśmy z Nim złączeni w jedno, to tak samo będziemy z Nim złączeni przez podobne zmartwychwstanie, wiedząc, że nasz stary człowiek został razem z Nim ukrzyżowany, żeby zostało zniszczone grzeszne ciało, tak abyśmy już nie służyli grzechowi. Kto bowiem umarł, jest wolny od grzechu.

Jeśli zaś umarliśmy z Chrystusem, wierzymy, że i z Nim będziemy żyć, wiedząc, że Chrystus wskrzeszony z martwych już nie umiera i śmierć nad Nim nie panuje. To bowiem, że umarł, raz na zawsze umarł dla grzechu, to zaś, że żyje, żyje dla Boga. Tak i wy uważajcie siebie za umarłych dla grzechu, a żyjących dla Boga w Chrystusie Jezusie.

Oto Słowo Boże

Alleluja, alleluja, alleluja.

Jezus Chrystus śmierć zwyciężył,
a na życie rzucił światło przez Ewangelię.

Alleluja, alleluja, alleluja.**EWANGELIA: Mt 28,1-10****Słowa Ewangelii według świętego Mateusza**

Gdy skończył się szabat, pierwszego dnia tygodnia o świcie, Maria Magdalena i inna Maria poszły, żeby obejrzeć grób.

Nagle nastąpiło wielkie trzęsienie ziemi. Anioł Pana zstąpił bowiem z nieba, podszedł, odsunął kamień i usiadł na nim. Wyglądał jak błyskawica, a jego szaty były białe jak śnieg. Strażnicy na jego widok z przerażenia zadrżeli i zamarli. Anioł zaś powiedział do kobiet: Nie bójcie się! Wiem, że szukacie ukrzyżowanego Jezusa. Nie ma Go tu, zmartwychwstał, tak jak zapowiedział. Chodźcie, zobaczcie miejsce, gdzie leżał. Pójdźcie też szybko i oznajmijcie Jego uczniom: Pan powstał z martwych i idzie przed wami do Galilei, tam Go zobaczycie. Oto, co miałem wam powiedzieć.

Odeszły więc szybko od grobu i ze strachem, i z wielką radością pobiegly przekazać to Jego uczniom. Nagle Jezus wyszedł im naprzeciw i pozdrowił je: Witajcie! One zaś podeszły, objęły Go za nogi i złożyły Mu pokłon. Wtedy Jezus im powiedział: Nie bójcie się! Idźcie i powiedzcie Moim braciom, aby poszli do Galilei. Tam Mnie zobaczą.

Oto Słowo Pańskie**KOMENTARZ**

Trwanie w nauce apostołów i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwie było dla pierwszych chrześcijan możliwe tylko dzięki życiodajnej sile zmartwychwstałego Jezusa. Ta moc ożywia do dziś,

co poświadczają współcześni chrześcijanie Jerozolimy. Mimo trudności, wśród których żyją – a które dają się niekiedy odczuć niczym ogród Getsemani i Golgota – poznają w wierze, że wszystko stało się nowe przez zmartwychwstanie Jezusa.

Światło i nadzieja zmartwychwstania przemienia wszystko. Jak głosi proroctwo Izajasza, jest to przemiana ciemności w światło, jest to oświecenie ludów. Moc zmartwychwstania łni z Jerozolimy, miejsca Chrystusowej męki, i jej blask przyciąga wszystkie narody. Jest to nowe życie, w którym przemoc zostaje przewyciężona, w którym znajdzie się bezpieczeństwo, zbawienie i chwałę.

Psalm daje nam słowa, by wyrazić i celebrować centralne chrześcijańskie doświadczenie przejścia ze śmierci do życia. Jest to trwały znak niezłomnej Bożej miłości. To przejście z przemocy śmierci do nowego życia jest rzeczywistością definiującą wszystkich chrześcijan. Przez chrzest, jak naucza św. Paweł, zostaliśmy pogrzebani razem z Chrystusem i razem z Nim zmartwychwstałiśmy. Umarliśmy z Chrystusem, by dzielić z Nim zmartwychwstanie. Dlatego chrześcijanie mogą inaczej postrzegać świat – oczyma współczucia, cierpliwości, miłości i nadziei, ponieważ w Chrystusie obecne zmagania nie są ostatnim słowem historii. Nawet jako podzieleni chrześcijanie wiemy, że chrzest, który nas łączy, daje nam siłę do niesienia krzyża w świetle zmartwychwstania.

Według Ewangelii to nowe życie jest nie tylko jakąś dodająca odwagi ideą; opiera się ono na rzeczywistym wydarzeniu w czasie i przestrzeni. Opowiada nam o tym w sposób bardzo ludzki i dramatyczny czytana dzisiaj Ewangelia. Zmartwychwstały Pan pozdrawia z Jerozolimy swoich uczniów wszystkich czasów, wzywając nas, byśmy szli za Nim bez lęku. On sam kroczy na przedzie.

HOMILIA

Po zmartwychwstaniu apostołowie trwali w modlitwie i łamaniu chleba. Fakt zmartwychwstania był dla nich czynnikiem scalają-

cym wspólnotę, którą tworzyli, i zarazem czynnikiem jednoczącym z Panem, w którego w pełni uwierzyli. Trwali w łamaniu chleba i w modlitwie, bo te elementy zbliżały ich do zmartwychwstałego Pana i upewniały, że idąc tą drogą, będą mieli udział również w Jego zmartwychwstaniu.

Dziś chrześcijanie też się gromadzą, by się modlić i przeżywać łamanie chleba, wspominając mękę, śmierć i zmartwychwstanie Chrystusa, ale nie stanowią takiej jedności, jaka była w Kościele apostoelskim. Z jednej strony ludzka słabość i niedoskonałość sprawiła, że chrześcijanie w ciągu wieków się podzielili, ale z drugiej strony świadomość tej słabości i niedoskonałości motywuje dzisiejszych chrześcijan do rewizji swych poglądów i zachowań. Ponadto brak jedności pośrednio przyczynia się do odejścia świata od dążenia do pełnego udziału w rzeczywistości zmartwychwstania.

Słowo Boże przeznaczone na dzisiejszy dzień do modlitwy i rozważania ukazuje nam drogę wyjścia z tego zaułka, w który zabrnęli chrześcijanie. To samo słowo daje również nadzieję, że takie wyjście jest możliwe, bo chwała Pana wzeszła nad Jeruzalem (Iz 60,1-3), ośrodek zgromadzonego znów razem Izraela. Również chrześcijanie mogą mieć nadzieję, że będą mieli udział w chwale zmartwychwstałego Chrystusa, o ile będą stanowili jedność nie tylko od strony formalnej, ale przede wszystkim egzystencjalnej. Ta jedność jest wartością scalającą nas z zmartwychwstałym Panem i z wszystkimi chrześcijanami, bo przez chrzest zostaliśmy zanurzeni w Chrystusie Jezusie: w Jego śmierci i zmartwychwstaniu (Rz 6, 3-11). Ta paschalna rzeczywistość nie tylko przynagła nas do troski o jedność Chrystusowego Ciała, jakim jest Kościół, ale również uzdalnia do skutecznej walki ze słabościami, które rodzą stan grzechu. Zostaliśmy pogrzebani z Chrystusem w tym celu, by razem z Nim zmartwychwstać, czyli uczestniczyć w Jego nowym życiu, chwale, królestwie i dziedzictwie. Jednocześnie korzystamy z zasług śmierci Chrystusa, otrzymując odpuszczenie grzechów. Przez chrzest doświadczamy nowej jakości, a to winno być impulsem

i motywem do współudziału w realizacji nowej rzeczywistości zakazanej w Misterium Paschalnym Chrystusa.

Ta nowa rzeczywistość, przerastająca doświadczenie doczesności, może budzić lęk, dlatego zmartwychwstały Chrystus nie tylko pozdrowia niewiasty krótkim słowem: *Witajcie!* (Mt 28,9), ale mówi do nich również: *Nie bójcie się!* (Mt 28, 10) i daje polecenie, by to, co ujrzały, przekazały apostołom, a ci z kolei, by szli do Galilei, gdzie Go zobaczą. Święty Jan (J 20,19-23), relacjonując spotkanie zmartwychwstałego Jezusa z uczniami, podaje, że Pan pozdrowił ich słowami: *Pokój wam!* Spotkanie ze Zmartwychwstałym jest nie tylko radością, ale niesie również konieczność podjęcia wysiłku, bo komunია z Panem zakłada pełną jedność z Nim oraz z braćmi i siostrami. Dopiero wówczas ujrzemy Go w pełni, jak apostołowie w Galilei. To zjednoczenie ze zmartwychwstałym Panem jest przepelnione paschalnym pokojem, bo On jest jego źródłem. Dopiero wówczas Pan będzie w pełni naszą wieczną Światłością, Bóg będzie naszą lśniąca ozdobą, a dni rozdarcia się dopełnią (por. Iz 60, 18-20). Pan rychło dokona tego w swoim czasie (w. 22). Dlatego nie lękajmy się! Trwajmy wzorem apostołów w modlitwie i łamaniu chleba, a doświadczymy w pełni rzeczywistości zmartwychwstania, która nas wewnętrznie przemieni i uzdolni do odważnego dawania świadectwa naszym życiem, rzeczywistości, która nas dogłębniej zmotywuje, wzorem zmartwychwstałego Pana, do realizacji trudnej sztuki miłości Boga i bliźniego.

Dzisiejszy świat potrzebuje naszego świadectwa miłości; potrzebuje również naszej odwagi w przyjęciu i przekazywaniu mu paschalnego pokoju Chrystusa. Do realizacji tych celów najpewniejszą drogą poprowadzi nas sam zmartwychwstały Pan, o ile w pokorze i miłości zechcemy wyjść Mu na spotkanie, by stać się Jego świadkami.

Ks. Tadeusz Urban
Kościół Polskokatolicki

MODLITWA

Boże, opiekunie wdowy, sieroty i przybysza – na świecie, w którym tak wielu ogarnia zwątpienie, wskrzesiłeś swojego Syna, by dał nadzieję ludzkości i odnowił ziemię. Umacniaj i jednocz Twój Kościół w walce przeciwko siłom śmierci na tym świecie, gdzie przemoc wobec ludzkości i stworzenia zaciemnia nadzieję nowego życia, które nam ofiarujesz. Modlimy się o to w imię zmartwychwstałego Pana, w mocy Jego Ducha. Amen.

DZIEŃ ÓSMY – wtorek 25 stycznia 2011 r.

Temat dnia: *Wezwani do służby pojednania*

CZYTANIE I: Rdz 33,1-4

Czytanie z Księgi Rodzaju

Jakub spojrział i zobaczył, że Ezaw nadciąga z czterystu ludźmi. Podzieliwszy więc dzieci między Leę, Rachelę i dwie niewolnice, uszykował niewolnice z ich dziećmi na przedzie, Leę z jej dziećmi nieco w tyle, a za nimi Rachelę i Józefa. Sam zaś, idąc przed wszystkimi, siedem razy oddał pokłon swemu bratu, zanim się do niego zbliżył. Ezaw pospieszył na jego spotkanie i objąwszy go za szyję ucałował go; i rozplakali się obaj.

Oto Słowo Boże

PSALM RESPONORYJNY: Ps 96,1-6

Refren: Wobec narodów głoście pokój Pana.
Śpiewajcie Panu pieśń nową,

śpiewaj Panu cała ziemi!

Śpiewajcie Panu, błogosławcie Jego imię,
dzień po dniu głoście Jego zbawienie!

Refren: Wobec narodów głoście pokój Pana.

Rozgłaszajcie wśród narodów Jego chwałę,
Jego cuda wśród wszystkich ludów!

Pan bowiem jest wielki, godny wielkiej chwały,
wzbudza większą trwogę niż wszyscy bogowie.

Refren: Wobec narodów głoście pokój Pana.

Wszyscy bogowie pogan są nicością,
Pan zaś stworzył niebiosa.

Blask i majestat przed Jego obliczem,
potęga i dostojeństwo w Jego świątyni.

Refren: Wobec narodów głoście pokój Pana.

CZYTANIE II: 2Kor 5,17-21

Czytanie z Drugiego Listu świętego Pawła Apostoła do Koryntian

[Bracia:]

Dlatego jeśli ktoś pozostaje w Chrystusie, jest nowym stworzeniem. To, co dawne, przeminęło, a nastąpiło nowe. Wszystko to zaś od Boga, który przez Chrystusa pojednał nas z sobą i zlecił nam służbę pojednania. W Chrystusie bowiem Bóg pojednał świat z sobą, nie poczytując ludziom ich grzechów, a nam powierzył głoszenie pojednania. Jesteśmy więc posłani w imię Chrystusa. Sam Bóg niejako zachęca przez nas. W imię Chrystusa prosimy: Dajcie się pojednać z Bogiem! On to dla nas Tego, który nie znał grzechu, uczynił grzechem, abyśmy w Nim stali się sprawiedliwością Bożą.

Oto Słowo Boże

Alleluja, alleluja, alleluja.

Najpierw idź i pojednaj się ze swoim bratem,
potem przyjdź i swój dar ofiaruj.

Alleluja, alleluja, alleluja.**EWANGELIA: Mt 5,21-26****Słowa Ewangelii według świętego Mateusza**

[Jezus powiedział do swoich uczniów]:

Słyszeliście, że powiedziano praojcom: *Nie będziesz zabijał*. Kto by zabił, zostanie osądzony. A Ja wam mówię: Każdy, kto by się gniewał na swego brata, zostanie osądzony, a kto by obraził swego brata, mówiąc: Raka, stanie przed trybunałem, kto by natomiast powiedział do swego brata: Ty głupcze, tego czeka ogień Gehenny.

Jeśli przyniesiesz swój dar, by złożyć go na ołtarzu i przypomnisz sobie, że twój brat ma coś przeciwko tobie, zostaw swój dar przed ołtarzem, idź i pojednaj się najpierw ze swoim bratem, a potem wróć i złóż swój dar.

Szukaj szybko zgody ze swoim przeciwnikiem, zanim przyjdiesz z nim do sądu, aby przeciwnik nie wytoczył ci sprawy i sędzia nie wydał cię strażnikowi, byś nie znalazł się w więzieniu. Zapewniam cię, pozostaniesz tam, dopóki się nie rozliczysz co do grosza.

Oto Słowo Pańskie**KOMENTARZ**

Modlitwy tego Tygodnia zabrały nas we wspólną podróż. Prowadzeni przez Pismo Święte zostaliśmy wezwani do powrotu do naszych chrześcijańskich początków: do Kościoła apostoelskiego w Jerozolimie. Zobaczyliśmy jego trwanie – w nauce apostołów i we wspólnocie,

w łamaniu chleba i w modlitwach (por. Dz 2,42). W ten sposób wpatrywaliśmy się w ideał chrześcijańskiej wspólnoty. Teraz jednak wracamy z powrotem do naszego środowiska, do rzeczywistości naszych podziałów, frustracji, rozczarowań i niesprawiedliwości. I właśnie teraz, kiedy kończymy Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan, Kościół Jerozolimy zadaje nam pytanie: Do czego jesteśmy tu i teraz powołani?

Chrześcijanie z dzisiejszej Jerozolimy proponują nam następującą odpowiedź: Jesteśmy powołani przede wszystkim do służby p o j e d n a n i a. Taki apel dotyczy pojednania na wielu płaszczyznach i w całej złożoności podziałów. Modlimy się o jedność chrześcijan, by Kościół mógł być znakiem i narzędziem uzdrawiania podziałów i niesprawiedliwości politycznych i strukturalnych. Modlimy się o sprawiedliwe i pokojowe współistnienie Żydów, chrześcijan i muzułmanów. Modlimy się o wzrost porozumienia między wszystkimi ludźmi, niezależnie do tego, czy należą do jakiejś wspólnoty religijnej, czy też nie. Także w naszym osobistym i rodzinnym otoczeniu wezwanie do pojednania powinno znaleźć odzew.

W czytaniu z Księgi Rodzaju słyszymy o Jakubie i Ezawie, dwóch braciach, którzy byli dla siebie obcymi. Ich pojednanie dokonuje się właśnie w momencie, kiedy należałoby oczekiwać eskalacji konfliktu. Przemoc i gniew zostają przezwyciężone, gdy obaj bracia spotykają się i razem płaczą.

Uznanie naszej jedności przed Bogiem jako chrześcijan i jako ludzi sprawia, że wspaniałym psalmem chwalimy Pana, który kieruje światem z pełną miłości sprawiedliwością.

W Chrystusie Bóg chce pojednać ze sobą wszystkich ludzi. Święty Paweł opisuje to pojednanie jako *nowe stworzenie*. Wezwaniem do pojednania jest wołanie o to, byśmy pozwolili działać w nas Bożej mocy, która wszystko czyni nowym.

Wiemy o tym, że ta Dobra Nowina wzywa nas do zmiany życia. Jak to opisuje św. Mateusz, Jezus napomina nas, że nie możemy kontynuować składania naszych darów przed ołtarzem, jeśli wiemy, że jesteśmy odpowiedzialni za podziały i niesprawiedliwość. Wołanie o modlitwę o jedność chrześcijan jest zarazem apelem o pojednanie. Wołanie

o pojednanie jest wezwaniem do czynów – także wtedy, kiedy trzeba przerwać nasze kościelne działania.

HOMILIA

Grzech powoduje zmiany wewnątrz człowieka, w jego stosunku do Boga i w miejscu na świecie. W Księdze Rodzaju zostały przedstawione wielorakie konsekwencje grzechu pierworodnego. Jest to niezdolność do oceny własnej sytuacji, utrata zdolności panowania nad światem, naruszenie przykazania o niespożywaniu owoców z drzewa poznania dobra i zła.

Po spożyciu owoców z zakazanego drzewa człowiek pragnie ukryć się przed Bogiem, który stworzył wszystko, co istnieje. Jest to działanie bezsensowne. Bo któż i gdzie może się ukryć przed Wszechmocnym i Wszechwiedzącym Bogiem?

Pragnienie poznania dobra i zła przez odrzucenie przykazania Bożego sprawiło, że ziemia stworzona przez Boga stała się ziemią przeklętą, rodzącą *ciernie i osty*, wymagającą trudu w pocie czoła.

Odrzucenie przykazania oznacza utratę właściwej człowiekowi zdolności do codziennej rozmowy z Bogiem.

Te radykalne i głębokie zmiany w sytuacji człowieka przerosły jego możliwości działania, były ponad jego siły. Bóg jednak nie zostawia człowieka w jego niedoli, nie odwraca się od swojego stworzenia, które w złym celu użyło właściwej jego istocie wolnej woli. Wielorakie działanie Boże znalazło swój najpełniejszy wyraz we wcieleniu, ukrzyżowaniu i zmartwychwstaniu Syna Bożego. Księgi Nowego Testamentu przedstawiają zbawcze działanie Boże jako akt nowego stworzenia.

Chyba każdego, kto uważnie i krytycznie poznawał treść Biblii, musi zadziwić miłość Boga do swojego stworzenia. Apostoł Paweł w ogromnym zdziwieniu stwierdza: *Będąc nieprzyjaciółmi* [dosłownie po grecku: wrogami] *zostaliśmy pojednani z Bogiem przez śmierć Syna Jego* (Rz 5,10).

Pojednanie jest więc przejawem miłości i mocy Bożej. Ta moc i miłość została darowana wierzącym w Chrystusa. Ci, którzy wierzą w

Chrystusa, mają o niej świadczyć wszędzie, w całym świecie. Ale wezwanie do świadczenia przed wszystkimi ludźmi i całym stworzeniem oznacza również, że miłość Boża i zdolność do pojednania należą do istoty człowieka i świata, również tego, który jeszcze nie poznał Chrystusa. To dlatego apostoł Paweł wielokrotnie przypomina adresatom swoich listów, że całe stworzenia z utęsknieniem oczekuje objawienia synów Bożych (por. Rz 8,19; Flp 2,10; Kol 1,20).

W ciągu wieków swej historii ludzkość wielokrotnie mogła się przekonać, że pojednanie ma twórczą moc, przynoszącą ludziom i stworzeniu radość życia i pokój. Zawieść, nienawiść prowadzą do wrogości i działań niszczycielskich w życiu indywidualnym i społecznym. Prowadzą do wojen domowych i między narodami. O znaczeniu pojednania Polacy i Niemcy mogli się przekonać w trudnych czasach drugiej połowy XX w. Jak wiele zmieniło się w świecie politycznym po Wschodnim Memorandum Kościoła Ewangelickiego Niemiec i wymianie listów między rzymskokatolickimi biskupami Polski i Niemiec w 1965 r.!

Dla tych, którzy uwierzyli w Chrystusa, służba pojednania stawia szczególnie wysokie wymagania. Nie możemy być zwiastunami pojednania, jeśli sami nie potrafimy pojednać się z tymi, którzy żywią do nas wrogość. O tym, by w chrześcijaństwie znalazło się uczucie wrogości do kogokolwiek, nie może być nawet mowy. Tylko w takim stanie ducha możemy składać dary Bogu, w tym i dar modlitwy.

Ten stan ducha człowieka stanowi początek drogi ekumenicznej, mozolonej drogi do jedności wszystkich wyznających wiarę w Jezusa Chrystusa jako Boga i Zbawiciela. Natura pojednania sprawia, że tą drogą nie możemy kroczyć oddzielnie. Tylko razem możemy osiągnąć cel. Winniśmy składać Bogu dzięki za to, że dużą część tej drogi przebyliśmy już wspólnie. Jego też winniśmy prosić o mądrość i wytrwałość w dalszej wędrówce.

*Abp Jeremiasz
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny
Prezes Polskiej Rady Ekumenicznej*

MODLITWA

Boże pokoju, dziękujemy Ci, że posłałeś Twojego Syna, by nas pojednał z Tobą. Daj nam łaskę bycia skutecznymi sługami pojednania w naszych Kościołach. Pomóż nam służyć dziełu pojednania między wszystkimi narodami, zwłaszcza w Ziemi Świętej – miejscu, w którym zburzyłeś mury podziałów między narodami i zjednoczyłeś wszystkich w Ciele Chrystusa, który na Golgocie złożył w ofierze swoje życie. Napelnij nas wzajemną miłością, by nasza jedność służyła pojednaniu, którego pragniesz dla całego stworzenia. Modlimy się o to w mocy Ducha. Amen.

Część IV

MATERIAŁY POMOCNICZE

1. Modlitwa powszechna wiernych

- P** – przewodniczący (przewodnictwo może być podzielone między kilku duchownych)
D – diakon
L – lektor (lektorzy)
Z – zgromadzenie

WZÓR I

(opracowanie: Kościół Prawosławny)

- D** – W pokoju do Pana módlmy się.
Z – Panie, zmiłuj się.
- D** – O pokój z wysokości i zbawienie dusz naszych, do Pana módlmy się.
Z – Panie, zmiłuj się.
- D** – O pokój całego świata, stałość świętych Bożych Kościołów i zjednoczenie wszystkich, do Pana módlmy się.

- Z** – Panie, zmiłuj się.
- D** – Za tę świątynię i za tych, którzy z wiarą, pobożnością i bojaźnią Bożą wchodzą do niej, do Pana módlmy się.
- Z** – Panie, zmiłuj się.
- D** – Za zwierzchników Kościołów, za czcigodne kapłaństwo, w Chrystusie diakonię, za całe duchowieństwo i lud, do Pana módlmy się.
- Z** – Panie, zmiłuj się.
- D** – O zachowanie w opiece Bożej naszej ojczyzny, do Pana módlmy się.
- Z** – Panie, zmiłuj się.
- D** – Za to miasto, za wszystkie miasta i krainy, i za wszystkich wiernych żyjących w nich, do Pana módlmy się.
- Z** – Panie, zmiłuj się.
- D** – O dobrą pogodę, obfitość plonów ziemi i czasy spokojne, do Pana módlmy się.
- Z** – Panie, zmiłuj się.
- D** – Za żeglujących, podróżujących, chorych, cierpiących, uwiezionych oraz o ich wybawienie, do Pana módlmy się.
- Z** – Panie, zmiłuj się.
- D** – O wybawienie nas z wszelkiego utrapienia, gniewu i niebezpieczeństwa, do Pana módlmy się.
- Z** – Panie, zmiłuj się.
- D** – Wspomóż, zbaw, zmiłuj się i ochroń nas, Boże, łaską Twoją.
- Z** – Panie, zmiłuj się.

- P** – Panie Boże nasz, którego władza jest nieogarniona i chwała niedościgniona, którego miłosierdzie jest bez miary i przyjaźń do człowieka niewypowiedziana, Ty sam, Władco, w łaskawości Twojej wejrzyj na nas i na ten święty dom i daj nam i tym, którzy się z nami modlą, bogactwo miłosierdzia Twego i obfitość łask Twoich. Albowiem przynależy Tobie wszelka chwała, cześć i pokłon, Ojcu i Synowi, i Świętemu Duchowi, teraz i zawsze, i na wieki wieków.
- Z** – Amen.

WZÓR II

(opracowanie: Kościół Polskokatolicki)

- P** – Zmartwychwstały Chrystus obdarza nas pokojem i radością oraz pragnie, byśmy byli Jego świadkami jedności. Prośmy zatem miłosiernego Boga, by odmienił nas, nasze Kościoły i cały świat.
- L** – Módlmy się za wszystkie wspólnoty chrześcijańskie, by Bóg dokonał w nich dzieła zjednoczenia, a cała ziemia zabrzmiała Jego chwałą. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się za patriarchów Wschodu i Zachodu oraz za wszystkich biskupów świata i zwierzchników Kościołów, by napełnieni paschalną radością i pokojem oraz wspomagani mocą Ducha Świętego jak najlepiej służyli sprawie jedności chrześcijan. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się za chrześcijański ruch ekumeniczny, by Pan błogosławił jego dążeniom i wysiłkom przygotowującym przyszłe zjednoczenie. Ciebie prosimy:

- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się za polityków i rządzących państwami, by w duchu poszanowania praw i wolności narodów umieli zapewnić pokój na całej ziemi. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się za naszą ojczyznę, by istniejące napięcia i trudności zostały rozwiązane w prawdzie i miłości. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się za rodziny chrześcijańskie, by szacunek i wzajemne zrozumienie spajały ich jedność i rozwijały wzajemną miłość. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – Módlmy się za nas tu zebranych, byśmy wzbogaceni słowem Chrystusa przyczyniali się do jedności ludu Bożego. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- P** – Spraw łaskawie, prosimy Cię, Boże, by wszyscy ludzie odrodzeni w sakramencie chrztu świętego zjednoczyli się w jednej wierze i w jednym Kościele Twojego Syna. Który z Tobą żyje i króluje przez wszystkie wieki wieków.
- Z** – Amen

WZÓR III

(opracowanie: Kościół Rzymskokatolicki)

- P** – Przedstawmy dobremu Ojcu nasze prośby, w imię Jezusa i we wspólnocie Ducha Świętego:

- (L** – Po każdym wezwaniu będziemy odpowiadać: *Aby trwali w nauce Apostołów i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwach*)
- L** – Za wszystkie narody świata – o usłyszenie głosu Ewangelii,
Z – *aby trwali w nauce Apostołów i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwach.*
- L** – Za wszystkich chrześcijan – o jedność,
Z – *aby trwali w nauce Apostołów i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwach.*
- L** – Za kościelnych zwierzchników – o odwagę,
Z – *aby trwali w nauce Apostołów i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwach.*
- L** – Za tych, którzy są poddani naszej wychowawczej pieczy – o mądrość,
Z – *aby trwali w nauce Apostołów i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwach.*
- L** – Za chrześcijan w Ziemi Świętej, za prześladowanych za wiarę – o męstwo,
Z – *aby trwali w nauce Apostołów i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwach.*
- L** – Za tych, którzy odeszli od Chrystusa i Jego Kościoła – o nawrócenie,
Z – *aby trwali w nauce Apostołów i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwach.*
- P** – Panie, nasz Boże, dokonaj w naszych sercach cudów jakie miały miejsce w początkach głoszenia Ewangelii. Przez Chrystusa, Pana naszego.
- Z** – Amen.

WZÓR IV

(opracowanie: Kościół Rzymskokatolicki)

- P** – Pierwsza wspólnota chrześcijan jest dla nas wzorem życia w Chrystusie. Przedstawmy Mu nasze prośby.
- L** – *Trwali oni w nauce Apostołów i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwach.* Módlmy się za wszystkich chrześcijan, by odnaleźli prawdziwą jedność. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – *Bojaźń ogarniała każdego, ponieważ Apostołowie czynili wiele znaków i cudów.* Módlmy się za zwierzchników kościelnych, za głosicieli słowa Bożego i misjonarzy, by służyli ludowi w mocy Ducha Świętego. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – *Wielbili Boga i cieszyli się przychylnością całego ludu, a Pan dołączał do nich codziennie tych, którzy dostępowali zbawienia.* Módlmy się za Jerozolimę i wszystkich mieszkańców Ziemi Świętej, by wyznawcy Jedyne Boga zaznali błogosławieństwa pokoju. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- L** – *Wszyscy, którzy uwierzyli, przebywali razem i wszystko mieli wspólne. Sprzedawali majątki i dobra, i rozdzielali je każdemu według potrzeby.* Módlmy się za cierpiących wszelaki niedostatek ciała i ducha, by znaleźli wsparcie ze strony bliźnich, a zwłaszcza uczniów Chrystusa. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!

- L** – *Codziennie trwali jednomyślnie w świątyni, łamali chleb po domach i przyjmowali pokarm z radością i prostotą serca.* Módlmy się za nas samych, o pokorę serca i radość modlitwy, które świadczyć będą o przychodzącym królestwie Bożym. Ciebie prosimy:
- Z** – Wysłuchaj nas, Panie!
- P** – Panie Jezu Chryste, wlej w nasze serca odwagę i nadzieję, byśmy naśladować twoich pierwszych uczniów, sami stali się w świecie czytelnym znakiem Twojej obecności, który żyjesz i królujesz z Bogiem Ojcem i Duchem Świętym po wszystkie wieki wieków.
- Z** – Amen.

WZÓR V

(opracowanie: Kościół Rzymskokatolicki)

- P** – W apostołach wypełniło się „Amen” wobec woli Chrystusa. Trwając w ich nauce przedstawmy Bogu nasze błagania:
- (**L** – Po każdym wezwaniu na znak zgody wspólnie odpowiemy: Amen.)
- L** – Aby świat otworzył oczy na mądrość i dobroć Jedyne Boga.
- Z** – Amen.
- L** – Aby ludzie byli posłuszni głosowi prawego sumienia.
- Z** – Amen.
- L** – Aby światło Ewangelii dotarło do wszystkich narodów na ziemi.
- Z** – Amen.

- L** – Aby chrześcijanie doszli do pełnej wspólnoty wiary, modlitwy i łamania chleba.
- Z** – Amen.
- L** – Aby Ziemia Święta i Jeruzalem, Miasto Święte, zaznały pokoju.
- Z** – Amen.
- L** – Abyśmy sami stali się nosicielami Chrystusowej Ewangelii, w mocy Ducha, w jednym, świętym, powszechnym i apostołskim Kościele.
- Z** – Amen.
- P** – Doprowadź nas, Boże, do Jeruzalem niebieskiego, na uroczyste zebranie Kościoła w chwale, gdzie nas obdarzysz wieczną i doskonałą wspólnotą na wieki wieków.
- Z** – Amen.

2. Ekumeniczne życie w Jerozolimie

Z Jerozolimy Jezus wysłał apostołów, by byli Jego świadkami *aż po krańce ziemi* (Dz 1,8). W czasie tej misji spotkali oni ludzi mówiących różnymi językami i reprezentujących różne kultury. Zaczęli więc głosić Ewangelię i świętować Eucharystię w tych językach i w konsekwencji chrześcijańskie życie i liturgia zyskały różnorodne oblicza i środki wyrazu, które wzbogacają i uzupełniają się wzajemnie. Od wczesnych czasów te wszystkie chrześcijańskie tradycje i Kościoły chciały być obecne – razem z miejscowym Kościołem w Jerozolimie – w miejscu, gdzie Kościół się narodził. Chrześcijanie odczuwali potrzebę wspólnoty w modlitwie i służbie na tej ziemi, gdzie historia zbawienia w najściślejszy sposób spłótła się z historią ludzkości – wokół tych miejsc, gdzie Jezus żył, sprawował swą służbę i cierpiał – by w ten sposób dotknąć paschalnej tajemnicy Jego śmierci i zmartwychwstania.

W ten sposób Kościół w Jerozolimie został żywym obrazem różnorodności i bogactwa wielu chrześcijańskich tradycji na Wschodzie i Zachodzie. Każdy gość lub pielgrzym w Jerozolimie jest zaproszony, by odkrywać te różnorodne i bogate tradycje.

Niestety, w ciągu wieków ta piękna różnorodność – z różnych powodów – stała się również źródłem podziałów. Są one szczególnie bolesne w Jerozolimie – w miejscu, gdzie Jezus modlił się, *aby wszyscy byli jedno* (J 17, 21), gdzie umarł, *aby zebrać w jedno rozproszone dzieci Boże* (J 11, 52) i gdzie po raz pierwszy nastąpiło zesłanie Ducha Świętego.

Należy jednak wyraźnie stwierdzić, że żaden z istniejących podziałów nie ma swych korzeni w Jerozolimie – wszystkie były tam zanesione przez już podzielone Kościoły. Tak więc prawie wszystkie Kościoły świata ponoszą pewną odpowiedzialność za podziały Kościoła Jerozolimy i dlatego również są wezwane, by pracować dla jego jedności razem z miejscowymi chrześcijanami.

Obecnie w Jerozolimie istnieje trzynaście Kościołów, zachowujących urząd biskupa: Grecki Kościół Prawosławny, Kościół Rzymskokatolicki, Apostolski Kościół Ormiański, Syryjski Kościół Prawosławny, Koptyjski Kościół Prawosławny, Etiopski Kościół Prawosławny, Grecki Melchicki Kościół Katolicki, Maronicki Kościół Katolicki, Kościół Katolicki Obrządku Syryjskiego, Ormiański Kościół Katolicki, Chaldejski Kościół Katolicki, Episkopalny Kościół Ewangelicki i Luteranski Kościół Ewangelicki. Obok nich (w Jerozolimie i Ziemi Świętej) funkcjonują jeszcze inne Kościoły i wspólnoty, prezbiteriańskie, baptystyczne, zielonoświątkowe itp.

Wszyscy chrześcijanie razem – w liczbie 150-200 tys. – stanowią w Palestynie i Izraelu ok. 1-2% całkowitej populacji. Większość tych chrześcijan to mówiący po arabsku Palestyńczycy, ale w kilku Kościołach istnieją również grupy wiernych posługujących się językiem hebrajskim, które chcą być żywym świadectwem dla społeczności Izraela. Oprócz tych grup działają również tzw. żydowskie Wspólnoty Mesjańskie, które skupiają ok. 4-5 tys. wierzących.

Dla rozwoju ekumenicznych relacji w Jerozolimie bardzo ważna była pielgrzymka papieża Pawła VI do Ziemi Świętej w styczniu 1964 r.

Jego spotkania w Jerozolimie z Ekumenicznym Patriarchą Konstantynopola Athenorasem i Patriarchą Jerozolimy Benedictosem stały się znakiem nadejścia nowego klimatu w relacjach międzykościelnych.

Kolejny ważny krok uczyniono podczas pierwszej palestyńskiej intifady, pod koniec lat osiemdziesiątych XX w. Wówczas to, w klimacie niepewności, przemocy, cierpienia i śmierci, zwierzchnicy Kościołów zaczęli się spotykać i zastanawiać, co w ówczesnej sytuacji powinni powiedzieć i uczynić na rzecz trwałego i sprawiedliwego pokoju. Od tej pory każdego roku zwierzchnicy jerozolimskich Kościołów publikują wspólne oświadczenia w czasie Wielkanocy i na Boże Narodzenie, jak również na specjalne okazje.

Dwa wspólne dokumenty zasługują na szczególną uwagę. W listopadzie 1994 r. zwierzchnicy trzynastu Kościołów podpisali memorandum o znaczeniu Jerozolimy dla chrześcijan i o wynikających z tego prawach dla chrześcijańskich wspólnot. Obecnie spotykają się oni regularnie, prawie każdego miesiąca, i we wrześniu 2006 r. opublikowali drugi dokument – zawierający uzupełnienia do wspomnianego memorandum.

Jak dotychczas, ekumeniczna inauguracja Trzeciego Milenium w Betlejem w grudniu 1999 r. pozostaje najwyraźniejszym przejawem tej nowej, ekumenicznej, wspólnej pielgrzymki. Wtedy to zwierzchnicy i wierni trzynastu Kościołów, razem z pielgrzymami z całego świata, spędzili popołudnie, wspólnie śpiewając, czytając Pismo Święte i modląc się.

Utworzenie w 2006 r. – we współpracy z lokalnymi Kościołami oraz Światową Radą Kościołów i Radą Kościołów Środkowego Wschodu – Jerozolimskiego Centrum Międzykościelnego jest kolejnym wyrazem rosnącej współpracy między miejscowymi Kościołami i silnych związków między nimi oraz Kościołami na całym świecie. To Centrum jest jednocześnie cennym narzędziem w służbie na rzecz ekumenicznego wzrostu.

W Jerozolimie istnieje też wiele nieformalnych grup ekumenicznych. Jedną z nich – Ekumeniczne Grono Przyjaciół, które spotyka się raz w miesiącu – koordynuje coroczne świętowanie Tygodnia Modlitwy

o Jedność Chrześcijan w Jerozolimie od ok. 40 lat. Każdego roku jest to nadzwyczajne wydarzenie w życiu Kościołów.

Dialog międzyreligijny w Jerozolimie – mieście uważanym za święte przez Żydów, chrześcijan i muzułmanów – również ma dalekosiężne, ekumeniczne reperkusje, a to dzięki członkom różnych Kościołów, którzy wspólnie pracują na rzecz pojednania. W tym dialogu rodzi się doświadczenie, konieczne, by pokonać kontrowersje i znaleźć nowy, wspólny język, oraz by móc składać świadectwo ewangelicznego przesłania, zachowując jednocześnie wzajemny szacunek.

Dla chrześcijan w Palestynie i Izraelu ekumenizm jest częścią codziennego życia, nieustannym doświadczeniem, że solidarność i współpraca jest wyjątkowo ważna dla ich obecności, choćby tylko jako mniejszości, między wyznawcami dwóch innych religii monoteistycznych.

Chrześcijańskie szkoły, instytucje i ruchy religijno-społeczne spontanicznie pracują razem, przekraczając granice między Kościołami w swej codziennej służbie i świadectwie.

Małżeństwa między członkami różnych Kościołów stały się powszechnie akceptowaną praktyką. W konsekwencji małżonkowie dzielą się ze sobą radościami i smutkami swoich Kościołów, wychodząc też do swych muzułmańskich Sióstr i Braci, z którymi dzielą ten sam język, tę samą historię oraz kulturę i razem z którymi są wezwani do tego, by zbudować lepszą wspólną przyszłość. Są gotowi, by współpracować z muzułmanami i Żydami w przygotowywaniu dróg do dialogu i trwałego rozwiązania konfliktu, w którym religia zbyt często jest nadużywana i traktowana instrumentalnie. Religia nie powinna uczestniczyć w konflikcie, ale przyczyniać się do jego rozwiązania.

Kościół w Jerozolimie trwa w politycznym klimacie, który jest pod wieloma względami podobny do życia wczesnej chrześcijańskiej wspólnoty. Palestyńscy chrześcijanie, będąc nieliczną mniejszością, stając wobec poważnych wyzwań, które zagrażają ich przyszłości na wiele różnych sposobów, tęsknią za wolnością, ludzką godnością, sprawiedliwością, pokojem i bezpieczeństwem. Dlatego chrześcijanie Kościołów Jerozolimy zwracają się do Sióstr i Braci z całego świata,

by przez ten Tydzień Modlitwy o Jedność Chrześcijan dali wyraz swej solidarności z nimi – by modlili się z nimi i za nich, by modlili się o wolność i godność oraz zakończenie wszelkiego ucisku. Kościół zwraca swój głos w modlitwie do Boga z nadzieją dla siebie i dla świata – więc w tej modlitwie my wszyscy możemy być jednością w naszej wierze, w naszym świadectwie i w naszej miłości.

3. Niektóre kluczowe daty z historii Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan

- ok. 1740 W Szkocji spotykamy się z ruchami charyzmatycznymi, mającymi powiązania z Kościołami Ameryki Północnej, których przesłanie odnowy zawiera modlitwy za inne Kościoły i z innymi Kościołami.
- 1820 Ks. James Haldane Stewart publikuje „Wskazówki dla ogólnego zjednoczenia chrześcijan na rzecz wylania Ducha Świętego”.
- 1840 Ks. Ignatius Spencer, nawrócony katolik, występuje z propozycją „Zjednoczenia w Modlitwie dla Jedności”.
- 1867 Pierwsza Konferencja Biskupów Anglikańskich w Lambeth podkreśla wagę modlitwy o jedność w „Preambule” do swych „Rezolucji”.
- 1894 Papież Leon XIII zachęca do przeprowadzania Oktawy Modłów o Jedność w kontekście świąt Zesłania Ducha Świętego.
- 1908 Obchody „Oktawy Jedności Kościoła” zostały zainicjowane w styczniu przez księdza Paula Wattsona.

- 1926 Ruch „Wiara i Ustrój” Światowej Rady Kościołów rozpoczyna wydawanie „Materiałów Pomocniczych na Oktawę Modłów o Jedność Chrześcijan”.
- 1935 Ks. Paul Couturier z Francji popiera Powszechny Tydzień Modlitwy o Jedność Chrześcijan opierając się na modlitwie o jedność *jakiej chce Chrystus i przez środki, które On chce*.
- 1958 Centrum „Jedność Chrześcijan” (Lyon, Francja) i Komisja „Wiara i Ustrój” Światowej Rady Kościołów rozpoczynają wspólne przygotowania materiałów na Tydzień Modlitw.
- 1964 „Dekret o ekumenizmie” II Soboru Watykańskiego podkreśla fakt, że modlitwa jest duszą ruchu ekumenicznego i w ten sposób zachęca do obchodzenia Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan.
- 1966 Komisja „Wiara i Ustrój” Światowej Rady Kościołów i Sekretariat ds. Jedności Chrześcijan (obecnie Papieska Rada ds. Popierania Jedności Chrześcijan) rozpoczynają wspólne oficjalne przygotowania tekstu na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan (wykorzystanego po raz pierwszy w 1968 r.)
- 1975 Projekt początkowy tekstów Tygodnia Modlitw został przygotowany przez wspólnotę lokalną, następnie przepracowany przez Komisję „Wiara i Ustrój” oraz Papieską Radę ds. Popierania Jedności Chrześcijan. Staje się to praktyką lat następnych.
- 1998 Po raz pierwszy w Polsce Rada ds. Ekumenizmu Konferencji Episkopatu Polski i Polska Rada Ekumeniczna wydają wspólnie zeszyt na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan.
- 2004 Komisja „Wiara i Ustrój” i Papieska Rada ds. Popierania Jedności Chrześcijan decydują, że broszury z tekstami na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan będą wspólnie publikowane i prezentowane w tym samym formacie.
- 2008 Obchody stulecia Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan.

4. Tematy Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan

Opracowywane we współpracy Komisji „Wiara i Ustrój” Światowej Rady Kościołów i Papieskiej Rady (niegdyś Sekretariatu) ds. Popierania Jedności Chrześcijan od 1968 r.:

- 1968 *Ku chwale Jego majestatu* (Ef 1,14).
- 1969 *Powołani do wolności* (Ga 5,13).
Spotkanie przygotowawcze w Rzymie, Włochy.
- 1970 *Jesteśmy współpracownikami Boga* (1 Kor 3,9).
Spotkanie przygotowawcze w klasztorze Niederaltaich, RFN.
- 1971 (...) *i komunია Ducha Świętego* (2 Kor 13,13).
Spotkanie przygotowawcze w Bari, Włochy.
- 1972 *Przykazanie nowe daję wam* (J 13,34).
Spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
- 1973 *Panie, naucz nas modlić się* (Łk 11,1).
Spotkanie przygotowawcze w opactwie Montserrat, Hiszpania.
- 1974 *Niechaj wszelki język wyznaje, że Jezus Chrystus jest Panem* (Flp 2,11).
Spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.

W kwietniu 1974 do Kościołów został zaadresowany list w sprawie utworzenia grup lokalnych, które mogą uczestniczyć w przygotowywaniu tekstów na Tydzień Modlitw. Grupa australijska była pierwszą, która się zaangażowała przygotowując początkowy projekt broszury na Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan na 1975 rok.

- 1975 *To jest wola Ojca, aby wszystko na nowo zjednoczyć w Chrystusie jako Głowie* (Ef 1,10).
Projekt tekstu opracowany przez grupę australijską – spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
- 1976 *Jesteśmy powołani do stawania się podobnymi Jemu* (1 J 3,2).
Projekt tekstu opracowany przez Konferencję Kościołów na Karaibach – spotkanie przygotowawcze w Rzymie, Włochy
- 1977 *Nadzieja zawieść nie może* (Rz 5,1-5).
Projekt tekstu opracowany w Libanie, podczas wojny domowej – spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
- 1978 *Nie jesteście już obcymi* (Ef 2,13-22).
Projekt tekstu opracowany przez ekumeniczną grupę Manchester, Anglia.
- 1979 *Służcie sobie wzajemnie ku chwale Bożej* (1 P 4,7-11).
Projekt tekstu opracowany w Argentynie – spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
- 1980 *Przyjdź Królestwo Twoje* (Mt 6,10).
Projekt tekstu opracowany przez grupę ekumeniczną Berlina, NRD – spotkanie przygotowawcze w Mediolanie, Włochy.
- 1981 *Różne są dary łaski, lecz ten sam Duch* (1 Kor 12,3b-13).
Projekt tekstu opracowany przez Ojców z Graymoor, USA – spotkanie przygotowawcze w Genewie, Szwajcaria.
- 1982 *Niech wszyscy znajdą swój dom w Tobie, o Panie* (Ps 84).
Projekt tekstu opracowany w Kenii – spotkanie przygotowawcze w Mediolanie, Włochy.
- 1983 *Jezus Chrystus, Życiem świata* (1 J 1,1-4).
Projekt tekstu opracowany przez grupę ekumeniczną Irlandii – spotkanie przygotowawcze w Céligny (Bosey), Szwajcaria.
- 1984 *Powołani do jedności przez Krzyż naszego Pana* (1 Kor 2,2; Kol 1,20).
Spotkanie przygotowawcze w Wenecji, Włochy.

- 1985 *Ze śmierci do życia z Chrystusem* (Ef 2,4.7).
Projekt tekstu opracowany na Jamajce – spotkanie przygotowawcze w Grandchamp, Szwajcaria)
- 1986 *Będziecie moimi świadkami* (Dz 1,6.8).
Teksty zaproponowane w Jugosławii (Słowenii) – spotkanie przygotowawcze w Jugosławii.
- 1987 *Zjednoczeni w Chrystusie jesteśmy nowym stworzeniem* (2 Kor 5,17). Projekt tekstu opracowany w Anglii – spotkanie przygotowawcze w Taizé, Francja.
- 1988 *Miłość Boga usuwa lęk* (1 J 4,18).
Projekt tekstu opracowany we Włoszech – spotkanie przygotowawcze w Pinerolo, Włochy.
- 1989 *Budować wspólnotę: jedno Ciało w Chrystusie* (Rz 12,5-6a).
Projekt tekstu opracowany w Kanadzie – spotkanie przygotowawcze w Whaley Bridge, Anglia.
- 1990 *Aby wszyscy byli jedno (...) aby świat uwierzył* (J 17).
Projekt tekstu opracowany w Hiszpanii – spotkanie przygotowawcze w Madrycie, Hiszpania.
- 1991 *Chwalcie Boga wszystkie narody* (Ps 117; Rz 15,5-13).
Projekt tekstu opracowany w Niemczech – spotkanie przygotowawcze w w Rotenburgu nad Fuldą, Niemcy.
- 1992 *Ja jestem z wami (...) idźcie więc* (Mt 28,16-20).
Projekt tekstu opracowany w Belgii – spotkanie przygotowawcze w Bruges, Belgia.
- 1993 *Zanieść owoce Ducha Świętego dla jedności chrześcijan* (Ga 5,22-23).
Projekt tekstu opracowany w Zairze – spotkanie przygotowawcze pod Zurychem, Szwajcaria.
- 1994 *Dom Boga: wezwani, aby być jednego serca i jednego ducha* (Dz 4, 23-35).

- Projekt tekstu opracowany w Irlandii – spotkanie przygotowawcze w Dublinie, Irlandia.
- 1995 *Koinonia: komunia w Bogu i między sobą* (J 15,1-17).
Projekt tekstu opracowany przez Komisję „Wiara i Ustrój” – spotkanie przygotowawcze w Bristolu, Anglia.
- 1996 *Śłuchajcie, stoję u drzwi i kolaczę* (Ap 3,14-22).
Projekt tekstu opracowany w Portugalii – spotkanie przygotowawcze w Lizbonie, Portugalia.
- 1997 *W imię Chrystusa (...) pojednajcie się z Bogiem* (2 Kor 5,20).
Projekt tekstu opracowany w Skandynawii – spotkanie przygotowawcze w Sztokholmie, Szwecja.
- 1998 *Duch Święty wspiera nas w słabości naszej* (Rz 8,14-27).
Projekt tekstu opracowany we Francji – spotkanie przygotowawcze w Paryżu, Francja.
- 1999 *Bóg zamieszka wraz z nimi i będą oni Jego ludem, a On będzie Bogiem z nimi* (Ap 21,3).
Projekt tekstu opracowany w Malezji – spotkanie przygotowawcze w klasztorze Bose, Włochy.
- 2000 *Niech będzie błogosławiony Bóg, który napenił nas wszelkim błogosławieństwem w Chrystusie* (Ef 1,3).
Projekt tekstu opracowany przez Radę Kościołów Bliskiego Wschodu – spotkanie przygotowawcze w sanktuarium La Verna, Włochy.
- 2001 *Ja jestem Drogą i Prawdą, i Życiem* (J 14,6).
Projekt tekstu opracowany w Rumunii – spotkanie przygotowawcze w Vulcan, Rumunia.
- 2002 *U Ciebie jest źródło życia* (Ps 36,10).
Projekt tekstu opracowany przez Radę Konferencji Episkopatów Europy (CCEE) i Konferencję Kościołów Europejskich (KEK) – spotkanie przygotowawcze w Centrum ekumenicznym Ottmaring k. Augsburga, Niemcy.

- 2003 *Ten skarb przechowujemy w glinianych naczyniach* (2 Kor 4,7).
Projekt tekstu opracowany w Argentynie – spotkanie przygotowawcze w Centrum ekumenicznym Los Rubios w Maladze, Hiszpania.
- 2004 *Mój pokój wam daję* (J 14,27).
Projekt tekstu opracowany w Aleppo, Syria – spotkanie przygotowawcze w Palermo, Sycylia.
- 2005 *Chrystus jedynym fundamentem Kościoła* (1 Kor 3,1-23).
Projekt tekstu opracowany na Słowacji – spotkanie przygotowawcze w Piestanach, Słowacja.
- 2006 *Gdzie dwóch albo trzech gromadzi się w Moje imię, tam jestem pośród nich* (Mt 18,20).
Projekt tekstu opracowany w Irlandii – spotkanie przygotowawcze w Prosperous, Co. Kildare, Irlandia.
- 2007 *Nawet głuchym przywraca słuch i niemym mowę* (Mk 7,37).
Projekt tekstu opracowany w Afryce Południowej – spotkanie przygotowawcze w Faverges, Francja.
- 2008 *Nieustannie się módlcie* (1 Tes 5,17).
Projekt tekstu opracowany w USA – spotkanie przygotowawcze w Graymoor, Garrison, USA.
- 2009 *Aby byli jedno w twoim ręku* (Ez 37, 19)
Projekt tekstu opracowany w Korei – spotkanie przygotowawcze w Marsylii, Francja.
- 2010 *Wy jesteście tego świadkami* (Łk 24,48)
Projekt tekstu opracowany w Szkocji – spotkanie przygotowawcze w Glasgow, Szkocja.
- 2011 *Trwali oni w nauce Apostołów i we wspólnocie, w łamaniu chleba i w modlitwach* (Dz 2, 42).
Projekt tekstu opracowany w Jerozolimie – spotkanie przygotowawcze w Saydnaya, Syria.

SPIS TREŚCI

Część I: Wprowadzenie

1. Uwagi Redakcji przygotowującej polski materiał 3
2. Wprowadzenie do tematu Tygodnia: 10

Część II: Nabożeństwo ekumeniczne

Część III: Poszczególne dni Tygodnia

- DZIEŃ PIERWSZY – wtorek 18 stycznia 2011 r. 23
- DZIEŃ DRUGI – środa 19 stycznia 2011 r. 29
- DZIEŃ TRZECI – czwartek 20 stycznia 2011 r. 35
- DZIEŃ CZWARTY – piątek 21 stycznia 2011 r. 41
- DZIEŃ PIĄTY – sobota 22 stycznia 2011 r. 48
- DZIEŃ SZÓSTY – niedziela 23 stycznia 2011 r. 54
- DZIEŃ SIÓDMY – poniedziałek 24 stycznia 2011 r. 62
- DZIEŃ ÓSMY – wtorek 25 stycznia 2011 r. 68

Część IV: Materiały pomocnicze

1. Modlitwa powszechna wiernych 75
2. Ekumeniczne życie w Jerozolimie 82
3. Niektóre kluczowe daty z historii Tygodnia Modlitw 86
4. Tematy Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan 88